

เมื่อเปลี่ยนได้
เพราะคุณ

สแกนเพื่ออ่านเล่ม
วารสารย้อนหลัง

VOL.54

.. สวัสดีครับ ในช่วงเดือนกันยายนนี้ ถือเป็นช่วงสุดท้ายที่ภาคราชการต่างกำลังเร่งขับเคลื่อนภารกิจเพื่อให้แล้วเสร็จก่อนสิ้นปีงบประมาณรายจ่าย พ.ศ. 2567 ประกอบกับเป็นช่วงฤดูกาลที่ฝนยังคงตกกระจายอยู่ในทั่วทุกพื้นที่ของประเทศ กรุงเทพมหานครเอง ก็เป็นหนึ่งในพื้นที่ที่ทุกหน่วยงานซึ่งรับผิดชอบได้เฝ้าระวังควบคุมสถานการณ์และบริหารจัดการเพื่อป้องกันมิให้เกิดภาวะน้ำท่วมขังในพื้นที่เสี่ยงต่างๆ และเป็นการลดผลกระทบจากภัยธรรมชาติอันอาจเกิดผลกระทบต่อชาวกรุงเทพฯ ให้ได้รับความเดือดร้อน ..

การจัดทำวารสารบางกอก Economy ฉบับที่ 2/2567 (VOL.54) ฉบับนี้ กองบรรณาธิการได้รวบรวมประเด็นภารกิจที่สำคัญและอัดแน่นด้วยสาระความรู้เพื่อนำมาเสนอให้แก่คุณผู้อ่านทุกท่านได้รับทราบและติดตามกันอีกเช่นเคย โดยเริ่มจากคอนเทนต์คลังบางกอกที่ได้หยิบยกกรอบการใช้จ่ายงบประมาณ พ.ศ. 2567 ของกรุงเทพมหานครเพื่อให้ประชาชนทั่วไปได้รับทราบ รวมทั้งด้านภารกิจโครงการต้นไม้อล้านต้นและสวน 15 นาที เพื่อสร้างกรุงเทพฯ ให้เป็นมหานครสีเขียวโดยติดตามได้ในคอนเทนต์บางกอกเทรนด์ของเรา จากนั้นจึงขออนุญาตนำเสนอประเด็นนโยบายเส้นเลือดฝอยเชื่อมโยงเส้นเลือดใหญ่ ซึ่งเป็นการกิจหลักสำคัญในการแก้ไขปัญหาของกรุงเทพฯ ซึ่งเนื้อหาภายในเล่มวารสารดังกล่าวได้นำเสนอภาพรวมโครงการก่อสร้างขนาดใหญ่เพื่อแก้ปัญหาการบริหารจัดการน้ำของคนกรุงเทพฯ ..

นอกจากนี้..จึงขอประมวลภาพภารกิจของกิจกรรมในงาน “Bangkok Expo 2024” ซึ่งกรุงเทพมหานครได้สะท้อนผลลัพธ์และความสำเร็จในการพัฒนาเมืองกรุงเทพฯ ภายใต้นโยบาย “กรุงเทพฯ เมืองน่าอยู่” ของผู้ว่าฯ ชัชชาติ สิทธิพันธุ์ และส่งท้ายสาระเกร็ดความรู้อื่นๆ เกี่ยวกับ “ภาษีคาร์บอน” ซึ่งถือเป็นเครื่องมือสำหรับใช้บังคับและจูงใจให้สังคมได้ก้าวสู่ Net Zero มากยิ่งขึ้น สำหรับคอนเทนต์อื่นๆ ในมิติทางเศรษฐกิจและการเงิน ทางกองบรรณาธิการได้หยิบยกประเด็นในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจผ่านพลังของ “Soft Power” พร้อมทั้งคาดการณ์แนวโน้มของโลหะ “ทองคำ” ที่ปัจจุบันเป็นที่นิยมถือครองกันทั้งระดับประชาชนทั่วไปและภาครัฐบาลของแต่ละประเทศ จนกระทั่งอนาคตอาจจะกลายเป็นทุนสำรองความมั่งคั่ง (Wealth) ที่มีเสถียรภาพต่อไปได้ในระยะยาว..

บรรณาธิการ

Contents

3 รอบรู้บางกอก

- ◆ กทม. เร่งติดตั้ง ถังดับเพลิงชุมชน 36,000 ถัง ใน 4 เดือน
- ◆ กทม. - กฟน. ร่วมตรวจสอบระบบจ่ายไฟฟ้าของระบบสูบน้ำ
- ◆ เปิดสวนรักรักษ์หลักสี่ Infinity Park
- ◆ อาคาร CW Tower แยกขยะจากต้นทาง

7 คลังบางกอก

ชิงจังหะ - ยกระดับ - ปรับการบริหารจากสถานการณ์งบประมาณรายจ่าย

10 Bangkok Trend

ต้นไม้อล้านต้น และสวน 15 นาที สร้างกรุงเทพฯ ให้เป็นมหานครสีเขียว

14 เศรษฐกิจบางกอก

เส้นเลือดฝอยโยง เชื่อมโยงเส้นเลือดใหญ่ ตอบโจทย์โมเดลยั่งยืน - ทางด่วนน้ำใช้ได้จริง

18 Creative Bangkok

BKK EXPO 2024 สร้างความเปลี่ยนแปลงที่ดีร่วมกัน

22 On Trade

LISA Rockstar Soft Power ที่ทรงคุณค่าที่สุดของไทย

26 On Tax

ภาษีคาร์บอน บังคับและจูงใจ ก้าวสู่สังคมคาร์บอนต่ำ คำจูนเศรษฐกิจรุ่งเรือง

29 Smart Money

ทองคำ กำลังจะกลายเป็นทุนสำรองระหว่างประเทศตัวจริง

คณะผู้จัดทำวารสารบางกอก ECONOMY ปีที่ 19 ฉบับที่ 2/2567

ประธานที่ปรึกษา

นางวันทนี วัฒนะ ปลัดกรุงเทพมหานคร

ที่ปรึกษา

นางสาวทรงศนี พันธุ์ประคุณ ผู้อำนวยการสำนักงานการคลัง

บรรณาธิการ

นายโอฬาร อัครพลกุล ผู้อำนวยการสำนักงานเศรษฐกิจการคลัง

กองบรรณาธิการ

นายภณพงศ์ จันทะประเทศ หัวหน้ากลุ่มงานนโยบายเศรษฐกิจและการเงิน
นางสาวปัสสร จำเียร นางสุนิพร เรือนจันทร์
นางสาววิลาวัลย์ ประพินพงษ์ นายการันต์ อยู่สำลี
นางสาวอภิญา จันทร์ปาน นางสาวมัทนิ เพชรคำ
นางสาวอุดมลักษณ์ ทองทับ

จัดทำโดย :

สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง สำนักงานการคลัง กรุงเทพมหานคร
โทร. 0 2224 1916 โทรสาร 0 2225 1945

Download วารสารย้อนหลัง :

เว็บไซต์ศูนย์ข้อมูลเศรษฐกิจการคลังและการลงทุนของกรุงเทพมหานคร
www.bangkok.go.th/fiic

กทม. เร่งติดตั้ง ถังดับเพลิงชุมชน 36,000 ถัง ใน 4 เดือน

เพื่อเพิ่มความปลอดภัยให้ชุมชนต่าง ๆ ในกรุงเทพฯ ทางกรุงเทพมหานครได้นำถังดับเพลิงไปทยอยแจกทั่วกรุงเทพฯ เดือนละ 9,000 ถัง ในระยะเวลา 4 เดือน เริ่มตั้งแต่ช่วงกลางเดือนกรกฎาคม พ.ศ. 2567 ยอดรวม 36,000 ถัง ทั้งนี้เฉลี่ยถังดับเพลิง 1 ถังต่อประชากร 5 ครอบครัว ทุกถังดับเพลิงติดสติ๊กเกอร์ QR code เพื่อปิกหมุดลงพิกัดในแผนที่ พร้อมแสดงอายุของถังและประวัติการตรวจสอบถังอย่างชัดเจน

อนึ่งที่ผ่านมากรุงเทพมหานครได้เก็บถังดับเพลิงที่มีปัญหาไปแล้วกว่า 30,000 ตัว เพื่อให้ประชาชนในพื้นที่ที่มีความมั่นใจว่าถังดับเพลิงที่ติดตั้งไว้สามารถใช้งานได้เต็มประสิทธิภาพส่วนชุมชนที่ยังไม่ได้จัดตั้ง

หากต้องการถังดับเพลิง สามารถติดต่อขอรับได้ที่สำนักงานเขตพื้นที่ของชุมชนนั้น ๆ

นอกจากนี้ กทม. ได้ดำเนินการเร่งด่วนส่งมอบและติดตั้งถังดับเพลิงจำนวน 17 จุด ภายในชุมชนซอยเจริญเขตป้อมปราบศัตรูพ่าย ภายหลังเกิดเหตุไฟไหม้เยาวราช อีกทั้งสำนักป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยได้สำรวจชุมชนบริเวณนี้ทั้งหมดเพื่อความปลอดภัยด้านอัคคีภัย และได้ลงพื้นที่ติดตามตั้งแต่คลองถมมาถึงบริเวณชุมชนซอยเจริญ เพราะเป็นอีกจุดที่หนาแน่นเพราะมีขนาดเล็กและมีการขายกระดาษจำนวนมาก

กทม.- กฟน. ร่วมตรวจสอบระบบจ่ายไฟฟ้าของระบบสูบน้ำ

กรุงเทพมหานครประสานความร่วมมือกับการไฟฟ้านครหลวงดำเนินการตรวจสอบระบบจ่ายไฟฟ้าของระบบสูบน้ำตามสถานีต่าง ๆ เพื่อป้องกันปัญหาระบบไฟฟ้าขัดข้องที่อาจเกิดขึ้น รวมทั้งดูแลด้านกายภาพ เช่น ตัดกิ่งไม้ ติดตั้งอุปกรณ์ป้องกันสัตว์ ทั้งนี้เพื่อเสริมความมั่นคงของสถานีสูบน้ำ อุโมงค์ระบายน้ำ บ่อสูบน้ำ แต่ละแห่ง พร้อมจัดเจ้าหน้าที่ประจำจุดพื้นที่และมีแผนปฏิบัติการร่วมกันตามจุดระบายน้ำที่สำคัญ เพื่อเตรียมความพร้อมในการแก้ไขปัญหาไฟฟ้าขัดข้องให้เป็นไปอย่างรวดเร็ว และสามารถบริหารจัดการการระบายน้ำเพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหาที่ท่วมได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ล่าสุด กทม. และการไฟฟ้านครหลวงร่วมกันลงพื้นที่ตรวจสอบความพร้อมระบบไฟฟ้าและดูการทำงานของเครื่องสูบน้ำที่สถานี

สูบน้ำคลองซุวัดช่องลม ซึ่งเป็นจุดสูบน้ำของอุโมงค์ระบายน้ำบึงมักกะสันที่เป็น 1 ใน 4 แห่งของอุโมงค์ระบายน้ำขนาดใหญ่ของกรุงเทพมหานคร เพื่อช่วยเร่งระบายน้ำและลดระดับน้ำในคลองสายหลัก คือ คลองสามเสน คลองแสนแสบ คลองผดุงสิริผ่านอาคารรับน้ำ โดยระบายน้ำผ่านอุโมงค์ระบายน้ำและ สูบน้ำที่สถานีสูบน้ำคลองซุวัดช่องลมลงสู่แม่น้ำเจ้าพระยาโดยตรง ช่วยลดความเสี่ยงและแก้ไขปัญหา น้ำท่วมในเขตพื้นที่ชั้นในของกรุงเทพฯ ได้แก่ เขตวัฒนา เขตปทุมวัน เขตราชเทวี เขตพญาไท เขตห้วยขวาง และเขตดินแดง ครอบคลุมพื้นที่ 26 ตารางกิโลเมตร

เปิดสวนรักษัหลักสี่ *Infinity Park*

เขตหลักสี่ ได้พัฒนาสวนบริเวณด้านหน้าสำนักงานเขต พื้นที่ 30 ตารางเมตร จัดทำสวน 15 นาที “สวนรักษัหลักสี่ *Infinity Park*” โดยเป็นสวน 15 นาทีแห่งที่ 8 ของเขตหลักสี่ เพื่อเป็นสถานที่ให้ข้าราชการ เจ้าหน้าที่ ผู้มาติดต่อราชการ และประชาชนโดยรอบสำนักงานเขต ใช้พักผ่อนหย่อนใจและถ่ายรูปเช็คอิน ทางเขตฯ ได้ตัดแต่งต้นไม้ ทำทางเดิน ที่นั่งพักผ่อน จากวัสดุเหลือใช้ประเภทท่อไม้ ตกแต่งสวนด้วยไม้ดอกไม้ประดับให้เกิดความสวยงาม ร่มรื่น และเพิ่มพื้นที่สีเขียว โดยได้รับการสนับสนุนจากศูนย์การค้าไอทีสแควร์ในการพัฒนาสวนแห่งนี้

กรุงเทพมหานครได้ขับเคลื่อนให้มีการเพิ่มพื้นที่สีเขียวในกรุงเทพฯ อย่างต่อเนื่อง โดยตั้งเป้าพัฒนาสวน 15 นาที ซึ่งประชาชนสามารถเดินมาถึงได้ในระยะทาง 800 เมตร จำนวน 500 แห่ง ครอบคลุมพื้นที่ 1,500 ตารางกิโลเมตรทั่วกรุงเทพฯ ภายในปี 2569 โดยมอบหมายให้สำนักงานเขตทั้ง 50 เขต จัดทำสวน 15 นาที จำนวน 10 แห่งต่อเขต ปัจจุบันสวน 15 นาที ทั่วกรุงเทพฯ ทำเสร็จแล้วประมาณ 150 แห่ง

อาคาร CW Tower แยกขยะจากต้นทาง

อาคารซีดับเบิลยู ทาวเวอร์ (CW Tower) มีพื้นที่รวม 204,170 ตารางเมตร บุคลากรของฝ่ายบริหารอาคาร 50 คน ผู้เช่าและร้านค้าภายในอาคาร 3,700 คน ผู้ใช้บริการ 600 คน ต่อวัน รวมแล้วมากกว่า 4,300 คนต่อวัน เมื่อเทียบกับจำนวนประชากรเฉลี่ยของหมู่บ้านในประเทศไทยที่ 750 คนแล้วเท่ากับประชากร 5-6 หมู่บ้าน ดังนั้นเรื่องหนึ่งที่ต้องบริหารจัดการให้มีประสิทธิภาพสูงคือเรื่องขยะ โดยดำเนินการต่าง ๆ ดังนี้

1. ขยะรีไซเคิล องค์กรคัดแยกขยะรีไซเคิล จัดกิจกรรมโครงการ Perk From Trash แยก-แลก-สะสม เพื่อกระตุ้นและปลูกฝังการคัดแยกขยะให้กับผู้เช่าภายในอาคาร ให้ผู้เช่านำขยะรีไซเคิลมาขายให้กับฝ่ายบริหารอาคาร กำหนดรับซื้อในอัตราสองเท่าจากราคาตลาด

2. ขยะอินทรีย์ ติดตั้งเครื่องย่อยสลายขยะอินทรีย์ โดยใช้จุลินทรีย์เพื่อทำให้ขยะอินทรีย์เปลี่ยนเป็นสารปรับปรุงดิน และนำไปใช้ประโยชน์ปลูกพืชผักหรือบำรุงต้นไม้ทั่วไปรอบอาคาร โดยให้ผู้เช่า ร้านค้า ตลาดนัด และศูนย์อาหาร คัดแยกขยะอินทรีย์

ตั้งแต่ต้นทาง นำไปเก็บในห้องขยะเปียก ตรวจสอบสิ่งปนเปื้อน ก่อนนำขยะใส่เครื่องย่อยสลายขยะใช้เวลาครั้งละ 24 ชั่วโมง โดยขยะอินทรีย์ 10 กิโลกรัมได้สารปรับปรุงดิน 1 กิโลกรัม

3. ขยะทั่วไป ให้ทิ้งตามจุดคัดแยกที่กำหนดไว้ แม่บ้านส่วนกลางรวบรวมไปไว้ที่ห้องจัดเก็บขยะแห้ง หากมีขยะที่จำนายหรือรีไซเคิลได้รวบรวมมาส่งให้ผู้รับไปรีไซเคิล

4. ขยะอันตราย กำหนดจุดทิ้งขยะอันตราย เมื่อมีปริมาณขยะจำนวนมากเต็มถึงขยะ 1 ถึง ประสานเขตฯ รับไปกำจัด ปริมาณขยะก่อนคัดแยกและหลังคัดแยกมีดังนี้ ขยะทั่วไป ก่อนคัดแยก 47,113 กิโลกรัม/เดือน หลังคัดแยก 43,626 กิโลกรัม/เดือน ขยะรีไซเคิลก่อนคัดแยก 1,372 กิโลกรัม/เดือน หลังคัดแยก 4,859 กิโลกรัม/เดือน ขยะอินทรีย์หลังคัดแยก 1,983 กิโลกรัม/เดือน (ก่อนคัดแยกปะปนกับขยะอื่น ๆ) และ ขยะอันตรายก่อนคัดแยก 9 กิโลกรัม/เดือน หลังคัดแยก 8 กิโลกรัม/เดือน

ชิงจังหวะ-ยกระดืบ-ปรับการบริหาร จากสถานการณ์งบประมาณรายจ่าย

ในสถานการณ์ที่งบประมาณรายจ่าย พ.ศ. 2567 ล่าช้ากว่าปกติราว 7 เดือน กรุงเทพมหานครก็เหมือนหน่วยราชการต่าง ๆ ที่ต้องมีการปรับตัวให้สอดคล้องกับสถานการณ์ดังกล่าว แม้ว่ากรุงเทพมหานครมีเงินงบประมาณรายจ่ายจากรายได้ที่ กทม. จัดเก็บเองที่สามารถเบิกจ่ายได้ตามเวลาปกติของปีงบประมาณก็ตาม

ที่มาของงบประมาณรายจ่าย กทม.

งบประมาณรายจ่ายของกรุงเทพมหานครปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 จำนวน 90,570,138,630 บาท นั้น สภา กทม. ได้ผ่านร่างงบประมาณฯ ดังกล่าว เมื่อวันที่ 6 กันยายน พ.ศ. 2566 และมีผลบังคับใช้ 1 ตุลาคม พ.ศ. 2566 ทั้งนี้ ที่มาของงบประมาณรายจ่ายของกรุงเทพมหานครนั้น แบ่งเป็นสองส่วน คือ รายรับส่วนที่ กทม. เป็นผู้จัดเก็บเอง 21,700 ล้านบาท และรายรับที่ส่วนราชการอื่นจัดเก็บให้ 68,300 ล้านบาท

ดังนั้น จึงทำให้งบประมาณในส่วนที่มาจากรายรับของ กทม. เบิกจ่ายได้ตามปกติ แต่เงินงบประมาณในส่วนของงบอุดหนุนจากรัฐบาลนั้นล่าช้ากว่าปกติ นั่นคือ เป็นผลจากการที่ร่าง พ.ร.บ. งบประมาณรายจ่ายแผ่นดิน พ.ศ. 2567 จำนวน 3,480,000,000,000 บาท นั้น พังประกาศบนเว็บไซต์ราชกิจจานุเบกษา เมื่อวันที่ 26 เมษายน พ.ศ. 2567 แม้ว่าระบุให้บังคับใช้ตั้งแต่ 1 ตุลาคม พ.ศ. 2566 เป็นต้นไป แต่ในทางปฏิบัติจริงใช้ได้ตั้งแต่วันที่ 26 เมษายน 2567 กล่าวได้โดยสังเขปว่า เริ่มต้นเบิกจ่ายงบประมาณรายจ่ายแผ่นดิน พ.ศ. 2567 ในเดือนพฤษภาคม 2567 เท่ากับเงินงบประมาณของ กทม. ในส่วนที่เป็นเงินสนับสนุนนั้นล่าช้า 7 เดือน

อย่างไรก็ตามในส่วนของงบประมาณรายจ่ายประจำ เช่น เงินเดือนข้าราชการ ค่าจ้างลูกจ้าง และรายจ่ายประจำอื่น ๆ สามารถเบิกจ่ายได้ และไม่ได้รับผลกระทบจากงบประมาณล่าช้า เว้นแต่งบประมาณเกี่ยวกับการลงทุน โดยเฉพาะโครงการใหม่ที่ยังไม่ได้เริ่มต้นดำเนินงาน และไม่ได้อนุมัติงบประมาณผูกพันเอาไว้

การเบิกจ่ายงบในส่วนที่ กทม. จัดเก็บเอง

ในส่วนการเบิกจ่ายงบประมาณในส่วนที่ กทม. จัดเก็บเอง วงเงิน 22,711.3021 ล้านบาท มีข้อมูลภาพรวมการเบิกจ่ายงบประมาณส่วนนี้ สรุปเมื่อวันที่ 26 กรกฎาคม พ.ศ. 2567 ดังนี้ ผลสรุปการเบิกจ่าย ณ วันที่ 28 มิถุนายน พ.ศ. 2567 จำนวน 17,832.7464 ล้านบาท เท่ากับร้อยละ 78.52 ของวงเงินงบประมาณจากรายได้ของกรุงเทพมหานคร และมีผลการใช้จ่ายเต็มจำนวนที่เบิกจ่ายมา นอกจากนี้ยังมีเงินกันเหลือปีจำนวน 417.3122 ล้านบาท (ณ วันที่ 29 กันยายน พ.ศ. 2566) โดยเบิกจ่ายเงินกันเหลือปีไปแล้ว จำนวน 281.7598 ล้านบาท ข้อมูลนี้แสดงว่า การบริหารจัดการงบประมาณรายจ่ายของกรุงเทพมหานคร พ.ศ. 2567 ในส่วนที่จัดเก็บเองอยู่ในเกณฑ์มาตรฐาน

อย่างไรก็ตาม เมืองงบประมาณในส่วนที่ กทม. จัดเก็บเอง เป็นเพียง 1 ใน 4 ของงบประมาณรายจ่ายฯ ทั้งหมด จึงจำเป็นต้องเพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารจัดการงบประมาณรายจ่ายให้ดียิ่งขึ้น

เพิ่มประสิทธิภาพ ป้องกันความเสียหาย

ในสถานการณ์ที่งบประมาณล่าช้า 7 เดือน ช่วงเวลาที่ล่าช้าสามารถใช้มาพัฒนาปรับปรุงการเบิกจ่ายงบประมาณได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิภาพสูงขึ้น เร็วขึ้นและไม่มีการทุจริต โดยเฉพาะการลงทุนด้านสาธารณูปโภคสาธารณูปการ ซึ่งเป็นโครงการที่ดำเนินงานมาต่อเนื่อง มีผู้รับเหมาก่อสร้างที่แน่นอน มีกระบวนการตรวจรับงานและอนุมัติเงินที่ดำเนินการมาแล้ว

การปรับปรุงพัฒนาดังกล่าว หน่วยงานที่เกี่ยวข้องต้องร่วมมือกันเร่งรัดขั้นตอนการอนุมัติและเบิกจ่ายงบประมาณให้รวดเร็วขึ้น ปรับปรุงกระบวนการทำงานให้มีความโปร่งใสและมีประสิทธิภาพมากขึ้น นำเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้ในการบริหารจัดการงบประมาณ เพื่อเพิ่มความสะดวกรวดเร็วและลดขั้นตอน

ที่ซับซ้อน จุดสำคัญคือ เร่งสร้างความร่วมมือกับภาคเอกชนที่ประมูลงานก่อสร้างสาธารณูปโภคสาธารณูปการต่าง ๆ ได้ให้ดำเนินการไปตามแผนงาน ในเวลาเดียวกันต้องเพิ่มการประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับสถานการณ์งบประมาณและความคืบหน้าของโครงการต่าง ๆ ให้ประชาชนได้รับทราบอย่างต่อเนื่อง เพิ่มการมีส่วนร่วมของประชาชนในการรับรู้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับงบประมาณของกรุงเทพมหานคร

จุดสำคัญคือ ในช่วงเวลาที่มีการเบิกจ่ายงบประมาณเบิกจ่ายจริงได้ตามปกติแล้ว ตั้งแต่เดือนพฤษภาคม 2567 เป็นต้นมา ต้องมีการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์การเบิกจ่ายงบประมาณกับโครงการสำคัญต่าง ๆ กับโครงการลงทุนใหม่ ๆ ให้มีความชัดเจน

ตัวอย่างโครงการที่สามารถใช้กลวิธีดังกล่าว เช่น

โครงการก่อสร้างสะพานข้ามแม่น้ำเจ้าพระยา บริเวณแยกเกียกกายช่วงที่ 2 ก่อสร้างสะพานข้ามแม่น้ำเจ้าพระยารวมทางขึ้น-ลง 1 แห่ง งบประมาณ พ.ศ. 2567 จำนวน 87,882,500 บาท งบประมาณ 2568 จำนวน 124,885,800 บาท เงินสมทบ 42,399,000 บาท รวมทั้งสิ้น 167,284,800 บาท โครงการนี้เริ่มมาตั้งแต่ พ.ศ. 2563 กำหนดแล้วเสร็จ พ.ศ. 2569

โครงการก่อสร้างอุโมงค์ระบายน้ำ คลองทวีวัฒนาบริเวณคอขวด 1 แห่ง งบประมาณ พ.ศ. 2567 จำนวน 106,021,900 บาท งบประมาณปี 2568 จำนวน 289,005,900 บาท เงินสมทบ 100,000,000 บาท รวมทั้งสิ้น 389,005,900 บาท โครงการนี้เริ่มมาตั้งแต่ พ.ศ. 2563 กำหนดแล้วเสร็จ พ.ศ. 2569

โครงการก่อสร้างอุโมงค์ระบายน้ำคลองแสนแสบจากอุโมงค์ระบายน้ำคลองแสนแสบและคลองลาดพร้าวถึงบริเวณซอยลาดพร้าว 130 จำนวน 1 แห่ง งบประมาณ พ.ศ. 2567 จำนวน 50,000,000 บาท งบประมาณ 2568 จำนวน 129,871,800 บาท เงินสมทบ 50,000,000 บาท รวมทั้งสิ้น 179,871,800 บาท โครงการนี้เริ่มมาตั้งแต่ พ.ศ. 2560 กำหนดแล้วเสร็จ พ.ศ. 2569

โครงการปรับปรุงสถานีสูบน้ำคลองสามเสน แขวงวชิรพยาบาล เขตดุสิต กรุงเทพมหานคร จำนวน 1 แห่ง งบประมาณ พ.ศ. 2567 วงเงิน 20,000,000 บาท งบประมาณ พ.ศ. 2568 จำนวน 121,960,000 บาท เงินสมทบ 8,000,000 บาท รวม 129,960,000 บาท โครงการนี้เริ่มต้นปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 ถึงปีงบประมาณ พ.ศ. 2569

กล่าวได้ว่า งานก่อสร้างสาธารณูปโภคสาธารณูปการต่าง ๆ ของกรุงเทพมหานครไม่ได้ล่าช้าไปมากนัก เพราะผลกระทบจากงบประมาณรายจ่ายแผ่นดิน พ.ศ. 2567 ล่าช้า อย่างไรก็ตาม ย่อมได้รับผลกระทบบ้าง ไม่สามารถดำเนินการได้เต็มร้อยเปอร์เซ็นต์ตามแผนงานที่วางไว้

เปิดเกม - รุกในรับ

การแก้ปัญหาทางงบประมาณรายจ่าย พ.ศ. 2567 ล่าช้า เป็นเสมือนการรุกในเกมรับโดยเน้นการช่วงชิงโอกาสในการปรับปรุงยกระดับการบริหารจัดการต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับการอนุมัติรายจ่ายตามงบประมาณ และเมื่อดูข้อมูลผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด (Gross Provincial Product : GPP) กรุงเทพมหานคร ล่าสุด พ.ศ. 2565 จำนวน 3,894,585 ล้านบาท ขณะที่งบประมาณรายจ่าย กทม. พ.ศ. 2567 จำนวน 89,000 ล้านบาท (เท่ากับร้อยละ 2.29

“
กทม.สามารถเพิ่มประสิทธิภาพ
การบริหารงบประมาณ
และจัดสรรทรัพยากรไปมุ่งเน้น
ภาคธุรกิจบริการ - การท่องเที่ยว
และการค้าที่เป็นส่วนประกอบสำคัญ
ทั้ง GPP และที่มารายได้หลัก
ของ กทม.
”

ของ GPP กทม.) ย่อมเห็นถึงผลลัพธ์ความสัมพันธ์ระหว่างกันอีกทั้งส่วนประกอบของ GPP กรุงเทพมหานครมาจากสาขาเศรษฐกิจ การบริการร้อยละ 65.24 การค้าร้อยละ 23.09 ในขณะที่รายได้ของกรุงเทพมหานครจากภาษีมูลค่าเพิ่มร้อยละ 30 ของงบประมาณรายจ่ายกรุงเทพมหานครในแต่ละปี นั่นคือการบริหารจัดการของกรุงเทพมหานครนั้นสามารถโฟกัสไปที่กลุ่มธุรกิจท่องเที่ยว - บริการ และการค้า มุ่งขยายผลจากข้อดีที่กรุงเทพฯ เป็นเมืองท่องเที่ยวอันดับต้น ๆ ของโลกเพื่อรักษามาตรฐานรายได้ของ กทม.ไว้

การดำเนินการเช่นนี้ช่วยทำให้กรุงเทพมหานครบรรลุเป้าหมายในการพัฒนาเมืองให้เป็นเมืองที่น่าอยู่ มีคุณภาพชีวิตที่ดี และมีความสามารถในการแข่งขันในระดับนานาชาติได้

ต้นไม้ล้านต้น และ สวน 15 นาที สร้างกรุงเทพฯ ให้เป็นมหานครสีเขียว

กรุงเทพมหานครกำลังก้าวสู่มหานครสีเขียวที่อุดมด้วยต้นไม้ ซึ่งเป็นเสมือนกำแพงกรองฝุ่นทั่วกรุง ที่มีสวนสาธารณะขนาดต่าง ๆ ให้คนกรุงเทพฯ เดินเท้าเข้าถึงในเวลาไม่เกิน 15 นาที และด้วยการปลูกต้นไม้แนบลำน้ำเพื่อให้ต้นไม้ดูแลเมืองปลูกให้คนและต้นไม้โตไปพร้อม ๆ กัน

สวน 15 นาทีทั่วกรุง

นายประพาส เหลืองศิรินภา ผู้อำนวยการสำนักสิ่งแวดล้อม กรุงเทพมหานคร ได้ขยายความการเป็นมหานครสีเขียวของกรุงเทพฯ ในอนาคตว่า เรื่องนี้เริ่มต้นจากนโยบายของผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร 2 เรื่องสำคัญ คือ สวน 15 นาที ทั่วกรุง และนโยบายปลูกต้นไม้แนบลำน้ำ สร้างพื้นที่สีเขียวและกำแพงกรองฝุ่นทั่วกรุง

“สวน 15 นาที ทั่วกรุง ก็คือ ประชาชนสามารถเดินถึงสวนได้ภายในเวลา 15 นาที นั่นคือในรัศมีพื้นที่ 800 เมตร ถึง 1 กิโลเมตร มีหนึ่งสวนเพื่อให้ทุกคนที่อยู่ในตำแหน่งต่าง ๆ ของกรุงเทพฯ ใช้เวลาเดินเท้าราว 15 นาที ก็เข้าไปใช้ประโยชน์ได้ โดยแต่ละสวนห่างกันประมาณ 1.6 - 2 กิโลเมตร กระจายอยู่ทั่วกรุงเทพฯ โดยตั้งเป้าสวน 15 นาทีไว้ 500 แห่ง ทั้งนี้เดือนเมษายน 2567 เปิดบริการแล้ว 100 แห่ง พื้นที่รวม 128 ไร่ 3 งาน 98.27 ตารางวา และตั้งเป้าหมายสวน 15 นาที แห่งใหม่รวม 267 แห่ง พื้นที่รวม 807 ไร่ 23 ตารางวา แบ่งเป็นที่ดินของกรุงเทพมหานคร

131 สวน พื้นที่รวม 380 ไร่ 23 ตารางวา ที่ดินภาครัฐ/รัฐวิสาหกิจ 93 แห่ง พื้นที่รวม 228 ไร่ 85 ตารางวา ที่ดินเอกชน 43 แห่ง พื้นที่รวม 197 ไร่ 2 งาน 95.95 ตารางวา” (ข้อมูล ณ วันที่ 23 เมษายน 2567) ผู้อำนวยการสำนักสิ่งแวดล้อม กรุงเทพมหานคร กล่าวต่ออีกว่า สวน 15 นาที เป็นเรื่องพื้นที่สีเขียว และการสร้างพื้นที่ให้ประชาชนไปออกกำลังกายและสันทนาการต่าง ๆ เราเน้นความคุ้มค่า คือ มีทั้งต้นไม้และส่วนประกอบต่าง ๆ เช่น เก้าอี้ ทางเดิน ทางวิ่ง เพื่อให้ประชาชนมาใช้ประโยชน์ได้เต็มที่

ถึงประชาชนมีส่วนร่วม

“การจัดทำสวน 15 นาที แต่ละแห่ง กรุงเทพฯ ดึงประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการออกแบบ ไม่ใช่เราทำไปฝ่ายเดียว การเอาประชาชนในชุมชนละแวกนั้น มาร่วมออกแบบ จึงเป็นการผสมผสานกันระหว่างเทคนิคการออกแบบกับความต้องการใช้ประโยชน์ของประชาชน” นายประพาส เหลืองศิรินภา เน้นถึงการมีส่วนร่วมของประชาชนและกล่าวต่อว่า

“การออกแบบเน้นการประหยัดและเกิดความคุ้มค่า ให้คนมาใช้ประโยชน์ มาพักผ่อน มาเดิน มาวิ่งออกกำลังกาย มานั่งเล่นทำกิจกรรมต่าง ๆ ในสวน เมื่อเราทำแล้วคนมาใช้ประโยชน์อย่างต่อเนื่อง นั่นก็คือความยั่งยืน”

“สวน 15 นาที และโครงการต้นไม้ล้านต้น
เป็นจุดเริ่มต้นและอนาคตที่ชัดเจน
ของกรุงเทพฯ ที่จะเป็มหานครสีเขียว
ในอีกไม่กี่ปีข้างหน้า”

นายประพาส เหลืองศิรินภา
ผู้อำนวยการสำนักสิ่งแวดล้อม กรุงเทพมหานคร

ในการจัดทำสวน 15 นาที ยังมีภาคส่วนอื่น ๆ เข้ามา
ร่วมด้วย เช่น we!park ซึ่งเป็นกลุ่มภูมิสถาปนิกที่มาช่วย เรื่องการ
ออกแบบสวนตามหลัก Conceptual design เรื่องการฝึกอบรม
เจ้าหน้าที่ของสำนักงานเขต เจ้าหน้าที่ของสำนักสิ่งแวดล้อม เช่น
ฝ่ายพัฒนาชุมชน ฝ่ายโยธา และฝ่ายรักษาความสะอาด
ในสวนสาธารณะ การฝึกอบรมยังมีมหาวิทยาลัยนวมินทราธิราช
ของกรุงเทพมหานคร มาร่วมจัดหลักสูตรอบรมด้วย อีกทั้ง
ยังได้รับการสนับสนุนด้านงบประมาณจากสำนักงานกองทุน
สนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.)

ปรับเวลาเปิด - ปิดตามความเหมาะสม

“ตอนนี้คนมาใช้บริการสวนสาธารณะเยอะมาก เช่น
สวนวชิรเบญจทัศ สวนจตุจักร สวนเบญจกิติ สวนหลวง ร.9
และก็สวนสาธารณะศูนย์กีฬาบึงหนองบอน คนใช้ในแต่ละวัน
เยอะมาก วันเสาร์-อาทิตย์ คนเยอะทั้งวัน ส่วนวันธรรมดา
เช้า-เย็น ก็เยอะส่วนหนึ่งมาจากการที่ประชาชนเห็นผู้ว่าราชการ
กรุงเทพมหานคร เป็นผู้นำวิ้ง เขาก็ทำตาม เรียกว่าเป็นแบบอย่าง
ทางสังคม สวนขนาดใหญ่ ๆ ตอนนี้เวลาปิดอย่างน้อย 21.00 น.
บางสวนปิดเวลา 22.00 น. ส่วนเวลาเปิดก็จัดให้เร็วขึ้น บางสวน
เปิด 04.30 น. จากเดิม 05.00 น.” ผู้อำนวยการสำนักสิ่งแวดล้อม
กรุงเทพมหานครกล่าวและกล่าวสรุปเรื่องสวนสาธารณะว่า

“การเปิดปิดสวนแต่ละแห่งกำหนดเวลาให้สอดคล้อง
กับการใช้ของแต่ละคน บางคนมาวิ่งช่วงเช้า บางคนช่วงเย็น
บางคนช่วงกลางวัน เราต้องบริการความต้องการที่แตกต่างกันนี้
ให้ได้ ส่วนการดูแลสวน สำนักสิ่งแวดล้อมดูแลสวนขนาดใหญ่
และสำนักงานเขตต่าง ๆ ดูแลสวนขนาดเล็กในพื้นที่ เช่น
การตัดแต่งกิ่งไม้ การดูแลห้องน้ำ การดูแลผิวจราจรทางวิ้ง

ทางเดินต่าง ๆ การดูแลความปลอดภัย เป็นต้น เพื่อให้คนมาใช้สวน
ทั้งการออกกำลังกายและใช้เป็นที่พักผ่อนหย่อนใจ
การสนทนาการต่าง ๆ ได้รับความสะดวกปลอดภัย”

ต้นไม้ล้านต้น สร้างกำแพงสีเขียวลดฝุ่น

โครงการต้นไม้ล้านต้น สร้างพื้นที่สีเขียว และกำแพงกรองฝุ่น
ทั่วกรุง เป็นหนึ่งในนโยบายของผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร
ซึ่งมีเป้าหมายตามยุทธศาสตร์ 4 เป้าหมาย คือ 1. ดูดซับ
คาร์บอนไดออกไซด์ช่วยให้อากาศสะอาด 2. ดูดซับฝุ่นละออง
3. เพิ่มร่มเงาในพื้นที่ต่าง ๆ ในเมืองให้กับคนที่ใช้พื้นที่
4. ส่งเสริมความหลากหลายทางชีวภาพ ระบบนิเวศของเมือง
เกี่ยวกับความหลากหลายของพืชและสัตว์ ซึ่งต้นไม้ช่วยได้มาก

“นโยบายของท่านผู้ว่าฯ ตอนแรก กำหนดไว้ว่าจะปลูก
หนึ่งล้านต้นใน 4 ปี แต่ตอนนี้กำลังจะเพิ่มเป้าหมาย
เป็น 2 ล้านต้นแล้ว ประชาชนสามารถติดตามความคืบหน้า
ของโครงการ จำนวนการปลูกต้นไม้โดยรวมที่แบ่งเป็นไม้ยืนต้น
ไม้พุ่ม ไม้เลื้อย ไม้เถา รวมทั้งสามารถลงทะเบียนเข้าร่วม
การปลูกต้นไม้ได้ตลอดเวลา โดยการเพิ่มเพื่อนใน LINE
@BangkokTree ที่อำนวยความสะดวกให้ เช่น มีแบบฟอร์ม
ที่ปลูกต้นไม้แล้วก็บันทึกข้อมูลได้ทันที โดยถ่ายรูปว่าปลูกต้นอะไร
วันไหน จำนวนกี่ต้น มีแผนที่บอกว่าปลูกตรงไหนอย่างไร
ทั้งภาครัฐ เอกชน รัฐวิสาหกิจ และประชาชนทั่วไปที่ปลูกต้นไม้
สามารถบันทึกลงได้หมด นอกจากนี้ยังติดตามความคืบหน้า
และรายละเอียดต่าง ๆ ได้จากเว็บไซต์ <https://tree.bangkok.go.th>”
นายประพาส เหลืองศิรินภา กล่าวและอธิบายเพิ่มเติมว่า

การปลูกต้นไม้ในโครงการต้นไม้ล้านต้นถึงเดือนเมษายน 2567 มีจำนวนสะสม 899,500 ต้น มีอัตราการรอดตายสูงกว่าร้อยละ 80 ในส่วนที่ไม่รอดมีการปลูกซ่อมในที่เดิมโดยไม่ได้นับเป็นจำนวนเพิ่มใหม่ ทั้งนี้ แต่ละสำนักงานเขตจะติดตามในพื้นที่ตนเอง ส่วนภาคเอกชนปลูกในพื้นที่ของตนเองก็ติดตามกันเอง ซึ่งภาคเอกชนมีส่วนร่วมกับการโครงการนี้ตั้งแต่การบริจาคต้นไม้ การปลูกและการดูแลต้นไม้ การมีส่วนร่วมกันเช่นนี้เป็นองค์รวม เรื่องสุขภาพ เรื่องพื้นที่สีเขียว เรื่องอากาศ รวมทั้งมีความสุขในการดูแลต้นไม้ ซึ่งประเด็นนี้ผู้อำนวยการสำนักสิ่งแวดล้อม กรุงเทพมหานคร กล่าวในตอนท้ายว่า

“เรื่องสิ่งแวดล้อมกรุงเทพฯ เราอยากให้เป็นเรื่องของทุกคน ไม่ใช่เฉพาะภาครัฐเท่านั้น ทุกคนต้องช่วยกันในเรื่องการดูแลต้นไม้ คัดแยกขยะ ไม่ว่าจะเป็นภาวะโลกร้อน หรือโลกเดือดอะไรก็แล้วแต่ ถ้าทุกคนช่วยกันมันก็ดีกว่านี้แน่นอน”

ทั้งนี้กรุงเทพฯ ได้จัดแบ่งพื้นที่ในการปลูกเป็น 6 ประเภทหลัก ๆ ตามองค์ประกอบเมืองดังนี้

1. พื้นที่ว่างไม่มีอาคารหรือในสวนเป็นพื้นที่โล่ง ได้รับแดดตลอดวันเหมาะแก่การปลูกต้นไม้ขนาดใหญ่ให้ร่มเงาและความร่มรื่น มีดอกสวยงามหรือมีกลิ่นหอม พันธุ์ไม้ที่แนะนำ เช่น รวงผึ้ง ลำดวน ศรีตรัง สะเดา สารภี อินทนิลน้ำ เป็นต้น

2. พื้นที่ว่างมีอาคารใกล้เคียง พิจารณานาขนาดพื้นที่ปลูกทิศทางแสงแดด และการได้รับแสงแดดต่อวัน ควรเลือกจุดปลูกที่ไม่ใกล้กับแนวที่ดินข้างเคียงจนเกินไป ควรปลูกต้นไม้ที่มีความร่มรื่นให้ร่มเงา มีดอกสวยงาม มีคุณสมบัติช่วยกรองฝุ่นชนิดพันธุ์ไม้ เช่น เสลา แคนา แปรงลำงวด ไคร้ย้อย คอร์เดีย ประดู่บ้าน ป๊อบ ป๊อบทอง พิกุล มั่นปูล รวงผึ้ง ลำดวน ศรีตรัง อินทนิลน้ำ มะเกลือ เป็นต้น

3. ทางเท้าหรือเกาะกลางที่มีความกว้างมากกว่า 3 เมตร ขึ้นไป ให้พิจารณาปลูกไม้พุ่ม ไม้เลื้อย เช่น เสลา แคนา คอร์เดีย ป๊อบทอง ลำดวน มะเกลือ เป็นต้น

4. ริมทางรถไฟเหมาะแก่การปลูกต้นไม้ที่ชอบแสงแดด มีคุณสมบัติช่วยกรองฝุ่นและส่งเสริมความหลากหลายทางชีวภาพ เช่น พิกุล ศรีตรัง สารภี อินทนิลน้ำ เป็นต้น

5. ใต้ทางด่วนหรือรถไฟฟ้า เหมาะแก่การปลูกไม้ยืนต้น ไม้พุ่มหรือไม้เลื้อยที่รับแสงแดดไม่เต็มวันหรือทนร่ม และมีคุณสมบัติช่วยกรองฝุ่น เช่น คอร์เดีย ป๊อบทอง พิกุล ลำดวน เป็นต้น

6. ริมน้ำ เหมาะแก่การปลูกต้นไม้ชายน้ำหรือต้องการน้ำมาก ในพื้นที่น้ำท่วมถึงอาจเลือกชนิดที่ทนน้ำท่วมขังหรือไม้ป่าชายเลน เพื่อส่งเสริมความหลากหลายทางชีวภาพ เช่น แคนา แปรงลำงวด โสภณ ไคร้ย้อย ชีเหล็ก คอร์เดีย ตะแบกนา พิกุล มั่นปูล ลำดวน สารภี เป็นต้น

เติบโตต้นไม้มือใช้ชีวิตเปี่ยมสุข

โครงการปลูกต้นไม้ล้านต้นและสวน 15 นาที ช่วยให้ผู้ใช้ร่วมโครงการและคนกรุงเทพฯ เข้าใจต้นไม้มากขึ้น ในหลายมิติ อันเป็นผลต่อเนื่องจากแนวในการดำเนินโครงการปลูกต้นไม้ล้านต้น และขยายเป็นสองล้านต้นของกรุงเทพฯ ในเวลา 4 ปี นับจาก พ.ศ. 2566 ที่ประกอบด้วย 1. ปลูกเพื่อลดฝุ่นและมลพิษในอากาศ ทั้งนี้ การปลูกต้นไม้ยืนต้นเพิ่ม 1 ต้น สามารถเพิ่มการผลิโตออกซิเจนได้สำหรับ 2 คน ต่อปี ส่วนต้นไม้ที่ดักจับฝุ่นโดยเฉพาะ PM2.5 ได้ดี เช่น พิกุล แปรงลำงวด สะเดา ลำดวน แคนา โมก ตีนตุ๊กแก การเวก พวงคราม เป็นต้น 2. ปลูกให้เกิดร่มเงาในการใช้ชีวิต ร่มเงาของต้นไม้ลดอุณหภูมิได้ 2-4 องศาเซลเซียส ต้นไม้ที่ให้ร่มเงาได้ดี เช่น ประดู่บ้าน ประดู่ป่า สารภี ป๊อบ มะเกลือ เป็นต้น 3. ปลูกเพื่อส่งเสริมความหลากหลายของระบบนิเวศเมือง ดอก ผล ใบ รากและลำต้นของต้นไม้ เป็นแหล่งอาหารและที่อยู่อาศัยของสัตว์ในเมือง พันธุ์ต้นไม้ เช่น แคนา ตะแบกนา ป๊อบ ทองอุไร สร้อยอินทนิล พวงคราม เป็นต้น 4. ปลูกให้ชุมชนมีรายได้ โดยสนับสนุนให้ชุมชนเกษตรกรรมเพาะกล้าไม้ โดยกรุงเทพมหานคร เป็นผู้รับซื้อ 5. ปลูกให้คนและต้นไม้โตไปพร้อม ๆ กัน กรุงเทพฯ ร่วมกับภาคเอกชน แจกกล้าไม้ให้กับนักเรียนและประชาชนที่สนใจปลูกคนละ 3 ต้น เพื่อให้ “คนและต้นไม้เติบโตไปพร้อมกับเมือง” โดยจัดกิจกรรมร่วมกันปลูกต้นไม้ทุกวันอาทิตย์

ข้อมูลเพิ่มเติม

<https://tree.bangkok.go.th/>

https://webportal.bangkok.go.th/public/user_files_editor/231/Doc_Website/OtherDoc/PlantTreeManual.pdf

เส้นเลือดฝอยโยง เชื่อมโยงเส้นเลือดใหญ่

ตอบโจทย์อุโมงค์ยักษ์ - ทางด่วนน้ำใช้ได้จริง

อุโมงค์ระบายน้ำของกรุงเทพมหานครหรือที่รู้จักกันในชื่อ “อุโมงค์ยักษ์” มีบทบาทในการระบายน้ำ ในเขตพื้นที่กรุงเทพฯ และจังหวัดใกล้เคียงอย่างไร นายสัญญาลักษณ์ ก้องกิจการ ผู้อำนวยการสำนักงานพัฒนาระบบระบายน้ำ สำนักการระบายน้ำ ได้อธิบายทำความเข้าใจเรื่องนี้ และชี้ให้เห็นประสิทธิภาพและประสิทธิผล ที่จะเกิดขึ้นจากการที่เส้นเลือดฝอยอันหมายรวมถึงท่อระบายน้ำ คู คลองและเส้นเลือดใหญ่คืออุโมงค์ระบายน้ำ หรือทางด่วนน้ำ ทำงานร่วมกันได้อย่างไร

จากที่ตั้งกรุงเทพฯ สู่อุโมงค์ระบายน้ำ

กรุงเทพมหานครเป็นพื้นที่ราบลุ่มตอนปลายของแม่น้ำเจ้าพระยามีระดับความสูง 0.00 ถึง + 1.50 เมตร จากระดับน้ำทะเลปานกลาง (มรทก.) สภาพพื้นที่ของกรุงเทพมหานครหรือบางกอกแต่เดิมมีห้วย หนอง คลอง บึง และพื้นที่ว่างเปล่าจำนวนมาก แต่ต่อมากรุงเทพฯ เจริญเติบโตขึ้นอย่างรวดเร็ว ทำให้พื้นที่รองรับน้ำฝน ถูกแทนที่ด้วยสิ่งปลูกสร้าง อาคาร บ้านเรือน ถนนคอนกรีตหรือยางมะตอย เมื่อฝนตกพื้นที่รองรับ

หรือชะลอน้ำให้น้ำซึมผ่านลงใต้ดินลดน้อยลงมาก จึงก่อให้เกิดปัญหาน้ำท่วมขังที่ทวีความรุนแรงมากขึ้น

นี่เป็นข้อแรกที่นายสัญญาลักษณ์ ก้องกิจการ ผู้อำนวยการสำนักงานพัฒนาระบบระบายน้ำ อธิบายถึงสภาพกายภาพของกรุงเทพฯ ในปัญหาเรื่องน้ำท่วมขังและกล่าวต่ออีกว่า

“พื้นดินของกรุงเทพฯ เป็นชั้นดินเหนียวอ่อน ปากแม่น้ำที่เคยมีการทรุดตัวราว 1 - 2 เซนติเมตรต่อปี และเป็นพื้นที่แอ่งกระทะ การระบายน้ำโดยการไหลตามธรรมชาติด้วยแรงโน้มถ่วง สู่แม่น้ำเจ้าพระยาและอ่าวไทยเป็นไปได้ยากและมีประสิทธิภาพต่ำ ต้องใช้การสูบน้ำออก จึงมีความจำเป็นต้องสร้างระบบป้องกันน้ำท่วม รวมถึงสร้างอุโมงค์ระบายน้ำเพื่อแก้ไขปัญหา น้ำท่วม โดยรัฐบาลมีนโยบายให้กรุงเทพฯ ช่วยเร่งการระบายน้ำออกจากพื้นที่ภายนอกคือ จากด้านเหนือ ด้านตะวันออกและด้านตะวันตก ของกรุงเทพฯ ให้ไหลสู่เจ้าพระยาและอ่าวไทยได้สะดวกด้วยการรับน้ำผ่านอุโมงค์ ทั้งนี้การระบายน้ำผ่านอุโมงค์เหมือนเป็น เสมือนทางด่วนน้ำ ช่วยเพิ่มศักยภาพการระบายน้ำสู่ทะเลให้เร็วมากขึ้น”

ทางด่วนน้ำหรืออุโมงค์ระบายน้ำ
ทำงานเต็มประสิทธิภาพ มีประสิทธิภาพเต็มที่
ด้วยการทำให้โครงข่ายระบายน้ำคือ ท่อระบายน้ำ
คูคลองต่าง ๆ ให้น้ำเข้าถึงทางด่วนน้ำ อย่างสะดวกรวดเร็ว

นายสัญญาลักษณ์ ก้องกิจการ
ผู้อำนวยการสำนักงานพัฒนาระบบระบายน้ำ

เส้นเลือดฝอย เส้นเลือดใหญ่ ต้องดีทั้งคู่

อุโมงค์ระบายน้ำแม้เป็นทางด่วนน้ำที่เปรียบเส้นเลือดใหญ่ของโครงข่ายระบบระบายน้ำ และยังมีโครงข่ายเส้นเลือดฝอยของระบบระบายน้ำประกอบด้วย ท่อระบายน้ำ คู คลองต่าง ๆ โดยกรุงเทพฯ มีท่อระบายน้ำความยาวรวม 6,564 กิโลเมตร แบ่งเป็นถนนสายหลัก 2,050 กิโลเมตร ในตรอกซอย 4,514 กิโลเมตร ส่วนคูคลองระบายน้ำมี 1,980 คลอง ความยาวรวม 2,743 กิโลเมตร และยังมีสถานีสูบน้ำ ประตูละบายน้ำ บ่อสูบน้ำ เพื่อระบายน้ำท่วมขัง เนื่องจากฝนตกในพื้นที่ลุ่มแม่น้ำเจ้าพระยา ประกอบด้วย สถานีสูบน้ำ 190 แห่ง ประตูละบายน้ำ 244 แห่ง และบ่อสูบน้ำ 316 แห่ง

“โครงการก่อสร้างอุโมงค์แต่ละอุโมงค์ใช้ระยะเวลาก่อสร้าง 3-5 ปี ถือเป็นเส้นเลือดใหญ่เพื่อรองรับ เส้นเลือดฝอยต่าง ๆ การพัฒนาต้องทำไปพร้อม ๆ กัน ระหว่างที่ทำอุโมงค์ก็มีการปรับปรุงท่อระบายน้ำ คูคลองต่าง ๆ จึงจะทำให้ระบบระบายน้ำของแต่ละอุโมงค์ทำงานได้ครบถ้วนสมบูรณ์ น้ำจากพื้นที่ต่าง ๆ เข้าสู่อุโมงค์ระบายน้ำได้สะดวก ปัญหาน้ำท่วมในเขตพื้นที่ระบายน้ำของอุโมงค์ก็จะลดน้อยลง พื้นที่ไหนน้ำท่วมไม่หนักมาก ก็จะหายไปเลย”

ผู้อำนวยการสำนักงานพัฒนาระบบระบายน้ำกล่าวและอธิบายเพิ่มเติมว่า “อุโมงค์ระบายน้ำเหมือนเส้นทางรถไฟฟ้ามหานครขนส่งมวลชนกว่าจะได้ขึ้นรถไฟฟ้า บ้านที่อยู่ห่างออกไปนั้นเดินทางมาสะดวกมากน้อยเพียงใด การจราจรเป็นอย่างไรเมื่อขึ้นรถไฟฟ้าได้แล้วก็ไม่ใช่ปัญหา อุโมงค์ระบายน้ำก็เช่นเดียวกัน เช่น โครงการอุโมงค์บึงมักกะสัน แก้ปัญหาน้ำท่วมเขตวัฒนา คลองเตย ปทุมวัน ราชเทวี พญาไท ห้วยขวาง และดินแดง พื้นที่พวกนี้หน้าฝนน้ำมักท่วม บางครั้งท่วมเป็นเดือนแต่ก่อนพื้นที่ย่านประตูน้ำ ถนนราชปรารภ ถนนเพชรบุรีตัดใหม่ อนุสาวรีย์ชัยสมรภูมิ ถนนราชวิถี ถนนดินแดง รวมทั้งพื้นที่บริเวณเขตห้วยขวาง น้ำท่วมในหน้าฝนทุกปีและท่วมขังนาน หลังจากมีอุโมงค์บึงมักกะสัน พื้นที่ดังกล่าว เช่น ถนนเพชรบุรีตัดใหม่ และอนุสาวรีย์ชัยสมรภูมิ น้ำไม่เคยท่วม เป็นต้น”

ในเรื่องนี้มีข้อมูลของสำนักการระบายน้ำเกี่ยวกับจุดเสี่ยงน้ำท่วมในถนนสายหลักตั้งแต่ปี พ.ศ. 2560 - 2566 ลดลงจากปีที่ผ่านมาจากเดิม 20 จุดในปี พ.ศ. 2560 จนปี พ.ศ. 2566 ลดลงเหลือ 9 จุด ดังตารางประกอบ

	2560	2561	2562	2563	2564	2565	2566
จุดเสี่ยงภัยน้ำท่วมในพื้นที่กรุงเทพมหานคร	20 จุด	17 จุด	14 จุด	14 จุด	12 จุด	9 จุด	9 จุด

แก้ปัญหาตามสภาพที่เป็นจริง

สภาพปัจจุบันของกรุงเทพฯ หากขุดถนนและวางท่อระบายน้ำเพิ่มขึ้นใหม่ย่อมมีปัญหาหลายอย่างและดำเนินการยาก เนื่องจากพื้นที่ถนนมีทั้งท่อระบายน้ำ ท่อสาธารณูปโภคต่าง ๆ ไฟฟ้า ประปา สายการสื่อสาร รวมทั้งระบบขนส่งรถไฟฟ้าใต้ดิน ดังนั้นจึงต้องทำระบบใต้ดินคือ อุโมงค์ระบายน้ำใต้ถนนและใต้คลองเพื่อไม่ให้กระทบกับระบบต่าง ๆ บนพื้นที่ถนน รวมทั้งกระทบกับประชาชน ทั้งนี้งานอุโมงค์เป็นโครงการโครงสร้างพื้นฐานขนาดใหญ่ต้องใช้องค์ความรู้ขั้นสูงในทุกด้าน ทั้งด้านวิศวกรรม การศึกษาผลกระทบสิ่งแวดล้อม ผลกระทบต่อประชาชน ในการใช้พื้นที่ การออกแบบก่อสร้างให้ใช้งานได้ดี ปลอดภัย แบบวิธีการก่อสร้าง ตรงนี้เป็นความยากของโครงการขนาดใหญ่

ส่วนโครงการขนาดเล็ก เช่น การวางท่อระบายน้ำ งานก่อสร้างริมตลิ่ง ความยากในการทำงานก็คือ การเข้าไปใช้พื้นที่ระหว่างพื้นที่สาธารณะกับพื้นที่ของประชาชนที่อยู่ในพื้นที่ประชาชนใช้เป็นเส้นทางสัญจรต่าง ๆ เมื่อไปขุดวางท่อสักเดือนก็ต้องดูผลกระทบต่อประชาชนหาวิธีที่กระทบน้อยที่สุด ประชาชนที่ได้รับผลกระทบอย่างน้อยมี 2 กลุ่มที่ความต้องการไม่เหมือนกัน ประชาชนที่มีบ้านอยู่ในพื้นที่ไม่ต้องการให้ก่อสร้างกลางคืนตอนดึก เพราะต้องการพักผ่อนนอนหลับ ส่วนประชาชนที่ไม่ได้อยู่บริเวณนั้นใช้เป็นเส้นทางผ่าน ต้องการให้ก่อสร้างกลางวันจะได้ใช้ได้สะดวก ตรงนี้เป็นปัญหาเชิงซ้อนความต้องการของแต่ละกลุ่มสวนทางกัน กรุงเทพฯ ต้องบริหารความขัดแย้งให้ได้ นี่เป็นความยากของโครงการขนาดเล็ก เส้นเลือดฝอย

“เราแก้ปัญหาโดยเริ่มจากการพูดคุย ความต้องการทั้งสองฝ่าย มีการเจรจาประนีประนอมกัน มีบางกรณีที่ต้องใช้ระเบียบกฎหมาย แต่พยายามใช้ให้น้อยที่สุด” ผู้อำนวยการสำนักงานพัฒนาระบบระบายน้ำกล่าวถึงวิธีการแก้ปัญหาความขัดแย้งเชิงซ้อนที่เคยเกิดขึ้นและกล่าวสรุปว่า

อุโมงค์ระบายน้ำถือเป็นโครงการขนาดใหญ่ (Mega Project) ใช้งบประมาณในการดำเนินการโครงการสูง อุโมงค์ระบายน้ำทุกโครงการมีการศึกษา ออกแบบและวางแผนอย่างเป็นระบบเพื่อให้คุ้มค่าต่อมูลค่าการลงทุน กรุงเทพมหานครได้ดำเนินการศึกษาความเป็นไปได้ของโครงการ (Feasibility Study) ตั้งแต่สาเหตุความจำเป็นของโครงการ วัตถุประสงค์ และผลกระทบของโครงการ ก่อนมีการออกแบบและประมาณมูลค่าโครงการ การวิเคราะห์ความคุ้มค่าทางเศรษฐกิจได้พิจารณาตามหลักเศรษฐศาสตร์อันว่าด้วยความคุ้มทุนของโครงการ มูลค่าปัจจุบันสุทธิ (NPV) อัตราส่วนระหว่างผลประโยชน์กับต้นทุน (B/C Ratio) และอัตราผลตอบแทนทางเศรษฐกิจ (EIRR) โดยพิจารณาว่าหากดำเนินการก่อสร้างอุโมงค์ระบายน้ำแล้วเสร็จ จะช่วยลดความเสียหายหลัก อันได้แก่ ความเสียหายต่อพื้นที่ที่อยู่อาศัย ความเสียหายต่อพื้นที่อุตสาหกรรม ความเสียหายต่อพื้นที่ทางการเกษตร และ ความเสียหายต่อการคมนาคม เป็นต้น

ทางด่วนน้ำ 12 อุโมงค์ยักษ์

โครงการก่อสร้างอุโมงค์ระบายน้ำขนาดใหญ่ของ กรุงเทพมหานครมี 12 โครงการดังนี้

กลุ่มที่ 1 คือ โครงการที่เปิดใช้งานแล้ว 4 โครงการได้แก่

1. โครงการอุโมงค์ประชาราษฎร์ สาย 2 (อุโมงค์แรกของกรุงเทพมหานคร) ครอบคลุมพื้นที่ประมาณ 3.5 ตารางกิโลเมตร แก้ไขปัญหาน้ำท่วมในพื้นที่ เขตบางซื่อ จตุจักร หลักสี่ และดอนเมือง

2. โครงการอุโมงค์บึงมักกะสัน ครอบคลุมพื้นที่ประมาณ 26 ตารางกิโลเมตร แก้ไขปัญหาน้ำท่วมในพื้นที่เขต เขตวัฒนา คลองเตย ปทุมวัน ราชเทวี พญาไท ห้วยขวาง และดินแดง

3. โครงการอุโมงค์คลองแสนแสบ ครอบคลุมพื้นที่ประมาณ 50 ตารางกิโลเมตร แก้ไขปัญหาน้ำท่วมในพื้นที่ เขตห้วยขวาง บางกะปิ บึงกุ่ม วัฒนา วังทองหลาง และลาดพร้าว

4. โครงการอุโมงค์คลองบางซื่อ ครอบคลุมพื้นที่ประมาณ 56 ตารางกิโลเมตร แก้ไขปัญหาน้ำท่วมในพื้นที่เขตห้วยขวาง ดินแดง พญาไท จตุจักร ลาดพร้าว วังทองหลาง บางซื่อ และดุสิต

กลุ่มที่ 2 อยู่ระหว่างก่อสร้าง 4 โครงการได้แก่

1. โครงการอุโมงค์หนองบอน เพื่อแก้ไขปัญหาน้ำท่วมในพื้นที่ เขตประเวศ บางนา พระโขนง และสวนหลวง ปัจจุบันแล้วเสร็จประมาณ 96% คาดว่าจะแล้วเสร็จเปิดใช้งานได้เดือนพฤศจิกายน 2569

2. โครงการอุโมงค์คลองเปรมประชากร เพื่อแก้ไขปัญหาน้ำท่วมในพื้นที่นอกเขตกรุงเทพฯ และพื้นที่เขตดอนเมือง สายไหม บางเขน หลักสี่ และจตุจักร คาดว่าจะแล้วเสร็จเดือนกันยายน 2571

3. โครงการอุโมงค์คลองแสนแสบส่วนต่อขยาย (ซึ่งคลองแสนแสบเดิมมีอุโมงค์ระบายน้ำอยู่แล้ว) เพื่อแก้ไขปัญหาน้ำท่วมได้มากขึ้นโดยรองรับการระบายน้ำเต็มพื้นที่ เขตบางกะปิ

เพิ่มพื้นที่เขตสะพานสูง บึงกุ่ม และคันนายาว คาดว่าจะแล้วเสร็จพฤศจิกายน 2569

4. โครงการอุโมงค์คลองทวีวัฒนา บริเวณคอขวด เพื่อแก้ไขปัญหาน้ำท่วมในพื้นที่ฝั่งธนบุรีโดยระบายน้ำจากคลองมหาสวัสดิ์ลงสู่โครงการแก้มลิง “คลองมหาชัย-คลองสนามชัย” ลงสู่ทะเลที่สมุทรสาคร คาดว่าจะแล้วเสร็จเดือนมิถุนายน 2568

กลุ่มที่ 3 โครงการที่อยู่ในแผนแม่บท โดยมีแผนที่จะก่อสร้างในอนาคตจำนวน 4 โครงการ ได้แก่

1. โครงการอุโมงค์คลองพระยาธาราชนนตรี (ต่อจากอุโมงค์คลองทวีวัฒนา) ระบายสู่แก้มลิง “คลองมหาชัย-คลองสนามชัย” และลงสู่อ่าวไทยที่สมุทรสาคร เพื่อแก้ไขปัญหาน้ำท่วมในพื้นที่ฝั่งธนบุรี

2. โครงการอุโมงค์คลองบางซื่อส่วนต่อขยาย (ต่อจากอุโมงค์บางซื่อเดิม) เพื่อแก้ไขปัญหาน้ำท่วมในพื้นที่ เขตลาดพร้าว และจตุจักร

3. โครงการอุโมงค์ใต้คลองพระโขนง เพื่อแก้ไขปัญหาน้ำท่วมในพื้นที่ เขตพระโขนง สวนหลวง และประเวศ

4. โครงการอุโมงค์คลองประเวศ เพื่อแก้ไขปัญหาน้ำท่วมในพื้นที่กรุงเทพฯ ด้านตะวันออก ด้านเหนือ และตอนกลางสู่แม่น้ำเจ้าพระยา ครอบคลุมพื้นที่เขตประเวศ เขตลาดกระบัง และเขตสะพานสูง

ที่มา

1. แผนปฏิบัติการประจำปี พ.ศ. 2567 (สำนักการระบายน้ำ) เข้าถึงได้ที่ <https://www.oic.go.th/FILEWEB/CABINFOCENTER9/DRAWER012/GENERAL/DATA0004/00004852.PDF>

BKK EXPO 2024

สร้างความเปลี่ยนแปลงที่ดีร่วมกัน

การบริหารจัดการกรุงเทพมหานครให้เป็นเมืองที่มีความหวัง มีอนาคตนั้น ต้องแสดงให้เห็นว่า เมืองมีความเปลี่ยนแปลงในทางที่ดีขึ้น อีกทั้งพลังแห่งความเปลี่ยนแปลงมาจากความร่วมมือร่วมใจของมหาชนในเมืองนั้น นี่คือนวัตกรรม “เมืองเปลี่ยนได้เพราะคุณ” ที่แสดงออกผ่านนิทรรศการกรุงเทพมหานคร 2567: BKK EXPO 2024

เมื่อมีความหวังย่อมเกิดความร่วมมือสร้างการเปลี่ยนแปลงพัฒนาเมือง จากนั้นทำให้วิถีและวิถีในการมีความหวังและร่วมมือ ในการเปลี่ยนแปลงเมืองนั้นมีความยั่งยืนทรงพลัง

พัฒนาเมืองจาก 4 เกลียวพลัง

จากนิทรรศการงานเมืองครั้งแรกคืองาน BMA EXPO 2023 ที่แสดงความหวังและอนาคตของกรุงเทพมหานคร จากนโยบาย 9 ด้าน 9 ดี สู่ยุทธศาสตร์กรุงเทพมหานคร 2567: BKK EXPO 2024 ที่แสดงให้เห็นถึงความเปลี่ยนแปลงของเมืองที่เกิดขึ้นจากความร่วมมือของทุกคน ส่งเสริมแนวคิด “เมืองเปลี่ยนได้เพราะคุณ” ทั้งนี้ BKK EXPO 2024 ได้จัดขึ้นระหว่างวันที่ 20-23 มิถุนายน 2567 ณ อาคารพิพิธภัณฑ์สวนป่าเบญจกิติ

จุดสำคัญของนิทรรศการครั้งนี้ นายชัชชาติ สิทธิพันธุ์ ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร ได้กล่าวไว้เมื่อวันที่ 20 มิถุนายน 2567 ในพิธีเปิดนิทรรศการกรุงเทพมหานคร 2567 : BKK EXPO 2024 เมืองเปลี่ยนได้เพราะคุณ ดังนี้

“หัวใจของงาน EXPO คือ การบอกให้เจ้านายเราซึ่งก็คือประชาชนทราบว่า กรุงเทพมหานครมีการพัฒนาไปอย่างไรบ้าง เหตุที่เลือกสถานที่สวนเบญจกิติเพราะกว้างใหญ่ แม้อากาศจะร้อนเพราะไม่มีแอร์ แต่ก็ถือว่าเป็นการส่งเสริมเรื่องการประหยัดพลังงาน สำหรับสิ่งที่คุณเห็นในวันนี้เป็นส่วนหนึ่งของผลผลิตจากการพัฒนาเมืองที่มาจากการผสมความร่วมมือของ 4 เกลียว คือ กทม. ภาคีเครือข่ายภาครัฐ - ภาคเอกชน นักคิด - นักวิชาการ ภาคประชาสังคมและประชาชน ที่เป็นกำลังสำคัญในการเปลี่ยนกรุงเทพฯ ให้ดีขึ้น ให้เป็นเมืองที่น่าอยู่สำหรับทุกคน”

การจัดงาน BKK EXPO 2024 แบ่งกลุ่มแสดงการเปลี่ยนแปลงด้านต่าง ๆ ของกรุงเทพมหานครในแนวคิด 5 เมือง และโซนนิทรรศการกลางเพื่อสะดวกในการเดินชมและเข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ

ภาพรวมเมืองที่น่าอยู่

ในส่วนของ 5 เมืองนั้นแต่ละเมืองจัดแสดงถึงการพัฒนากรุงเทพมหานครในแต่ละด้านตามนโยบายที่ได้ดำเนินการมา เพื่อให้ “กรุงเทพมหานคร” เป็น “เมืองที่น่าอยู่สำหรับทุกคน” ซึ่งมีสาระสำคัญโดยสรุปดังนี้

หนึ่ง “เมืองเศรษฐกิจ โอกาสและความหวัง”

พื้นที่ส่วนนี้แสดงถึงความใส่ใจของกรุงเทพมหานครในการสนับสนุนให้ประชาชนมีความมั่นคงทางเศรษฐกิจและมีโอกาสได้ประกอบอาชีพ เช่น การแก้ไขปัญหาหนี้ระบบ การจ้างงาน คนพิการตามนโยบายการขับเคลื่อนงาน โชนีมีการจัดอบรมทักษะอาชีพเชิงปฏิบัติการ ให้ผู้เข้าร่วมงานได้ปฏิบัติจริง เช่น การนวดไทยเพื่อสุขภาพ การตัดแต่งขนสุนัข นอกจากนี้ก็ยังมีพื้นที่จัดแสดงตัวอย่างการทำสวนผักคนเมือง รวมทั้งบูธโชว์สินค้าเด็ด ผลิตภัณฑ์ดีจากเขตต่าง ๆ ในกรุงเทพฯ

สอง “เมืองสร้างสรรค์ การศึกษาและเรียนรู้ตลอดชีวิต”

นิทรรศการส่วนนี้นำเสนองานรูปธรรมที่ทำตามนโยบายส่งเสริมการเรียนรู้ของกรุงเทพมหานครในการทำให้เมืองเป็นพื้นที่แห่งการเรียนรู้ที่สร้างสรรค์สำหรับคนทุกช่วงอายุ เริ่มตั้งแต่ปฐมวัย มีการจัดห้องเรียนจำลองแสดงการเรียนรู้ผ่านการเล่น และลงมือทำจริงโดยครูและนักเรียนจากโรงเรียนในสังกัดกรุงเทพมหานคร มีพื้นที่ให้นักเรียนมาแสดงความสามารถพิเศษ ส่วนการเรียนรู้ระบบการศึกษาให้แหล่งเรียนรู้และแหล่งนันทนาการต่าง ๆ อยู่ทุกมุมเมืองเพื่อตอบโจทย์คนหลากหลายสไตล์ อาทิ ห้องสมุดสวนสาธารณะ พิพิธภัณฑ์ ศาสนสถาน เป็นต้น อีกทั้งจัดกิจกรรม Workshop ฟรีตลอดงานโดยนำ “ของดี ของเด็ด” ประจำย่านต่าง ๆ มาทำกิจกรรม Workshop เช่น พวงกุญแจ, เบาะจีวหมอนไหว้เจ้า, เพนต์กระเป๋, เพนต์หน้ากากเองก้อ, เพนต์หมอน, พัดเดคูพาจ, ทำขนมไทยมงคล, ไข่เค็มใบเตย เป็นต้น

สาม “เมืองปลอดภัย สุขภาพ ชีวิต ทรัพย์สิน”

ในส่วนนี้แสดงให้เห็นว่ากรุงเทพมหานครเป็นเมืองที่ทุกคนอาศัยอยู่ได้อย่างสงบสุขปลอดภัยไร้กังวลได้อย่างไร เช่น แผนที่ดิจิทัลพื้นที่จุดเสี่ยงความปลอดภัย (BKK Risk Map) แสดงให้เห็นพื้นที่เสี่ยงภัยอาชญากรรม การฝึกซ้อมเจ้าหน้าที่ให้มีความพร้อมต่อสาธารณภัยต่าง ๆ รวมถึงสาธิตการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ นอกจากนี้แสดงข้อมูลการพัฒนาระบบบริการด้านสาธารณสุขที่กระจายบริการและความช่วยเหลือไปสู่ประชาชนอย่างทั่วถึง เช่น การจัดตั้งคลินิกออนไลน์ บริการเจาะเลือดใกล้บ้าน บริการช่วยเหลือผู้ป่วยด้วยมอเตอร์ไซค์กู้ชีพฉุกเฉิน เป็นต้น

สี่ “เมืองยั่งยืน พลังงานและสิ่งแวดล้อม”

ในส่วนนี้จัดแสดงการจัดการสิ่งแวดล้อมของ กทม. ในช่วง 2 ปีที่ผ่านมา และภาพอนาคตในอีก 2 ปีข้างหน้า ที่มุ่งมั่นทำให้ กรุงเทพฯ เป็นเมืองที่ยั่งยืนและเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมผ่านงานรูปธรรมต่าง ๆ ทั้งการจัดการขยะอย่างเป็นระบบและมีประสิทธิภาพ การพัฒนาระบบบำบัดน้ำเสียให้ตรงตามมาตรฐานสากล การใช้พลังงานสะอาดและทรัพยากรหมุนเวียน การเพิ่มพื้นที่สีเขียวให้กับเมืองในนโยบาย “สวน 15 นาที” ให้ประชาชนได้ใกล้ชิดกับพื้นที่สีเขียวมากขึ้น เป็นต้น อีกทั้งจัดแสดงนวัตกรรมที่ช่วยเรื่องการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมด้วย เช่น เครื่องแปรรูปพลาสติกใช้แล้ว เครื่องย่อยอาหารให้เป็นปุ๋ย เป็นต้น

ห้า “เมืองเดินทาง เส้นทางและสายน้ำ”

นิทรรศการส่วนนี้นำเสนอภาพปัจจุบันและอนาคตของการเดินทางในกรุงเทพฯ หลากหลายวิธี แสดงการปฏิรูประบบการเดินทางและคมนาคมที่กรุงเทพมหานครได้ลงมือปฏิบัติจริงในการแก้ไขปัญหาที่ผู้ใช้เส้นทางคมนาคมต่าง ๆ เช่น ถนนหนทาง สะพานลอย ทางจักรยาน ทางเท้า สัญญาณไฟจราจร เป็นต้น

ที่สำคัญได้นำเสนอแผนฟื้นฟูคลองให้กลับมาใสสะอาด พร้อมทั้งพัฒนาและขยายเส้นทางเรือโดยสาร เพื่อให้สายน้ำได้เป็นส่วนสำคัญของโครงข่ายการสัญจร ทั้งนี้เป็นไปตามแนวคิด การเดินทางที่ดีคือพื้นฐานสำคัญในการออกมาใช้ชีวิตและขับเคลื่อนเมืองไปด้วยกัน

ประชาชนที่เข้ามาชมนิทรรศการ งาน BKK EXPO 2024 ได้เข้าร่วมกิจกรรมอย่างหลากหลาย ในพื้นที่ของทุกเมือง เช่น การเสวนาแลกเปลี่ยนประสบการณ์ความรู้ในเรื่องต่าง ๆ มีกิจกรรมฉายหนังกลางแปลง กิจกรรมสำรวจเส้นทางนิเวศสวนป่า กิจกรรมสนามเด็กเล่นกลางแจ้ง กิจกรรมเวิร์กช็อป และมีอาหารอร่อยจาก 50 เขต รวมไว้ในพื้นที่จัดงาน

Bangkok City Model Exhibition

จุดเด่นของการมีส่วนร่วมอีกอย่างหนึ่งคือ ที่โซนนิทรรศการกลางได้จัดแสดงความเปลี่ยนแปลงของกรุงเทพฯ ตลอด 2 ปีที่ผ่านมา การบริหารจัดการเมืองที่เน้นเรื่องของความโปร่งใส การใช้เทคโนโลยี และการมีส่วนร่วมของประชาชน อาทิ Traffic Fondue การปราบปรามทุจริตคอร์รัปชัน

ไฮไลต์ในโซนนิทรรศการกลางคือ “Bangkok City Model Exhibition” นิทรรศการกรุงเทพฯ ณ อาคารพิพิธภัณฑ์สวนป่าเบญจกิติ โดยจัดแสดงภาพรวมกรุงเทพมหานครในรูปแบบ Interactive สมบูรณ์ทั้งแสงสีเสียงโดยเป็นการบอกเล่าเรื่องราวประวัติศาสตร์ของกรุงเทพมหานคร ที่เพิ่มโมเดลอาคารใหม่ ๆ ให้เป็นปัจจุบันมากยิ่งขึ้นกว่า 20 กว่าแห่ง ครอบคลุมพื้นที่ 20 เขต จัดแสดงในห้องขนาดสูงสองชั้น ออกแบบด้วยหลักการ Universal Design คล้ายกับนิทรรศการผังเมือง หรือ City Gallery ในมหานครใหญ่ๆ ทั่วโลก โดยนิทรรศการแบ่งเป็น 4 โซนหลักประกอบด้วย

โซนที่ 1 ผู้คน ความท้าทาย ความหวัง ฟังเสียง และเรื่องราวของคนกรุงเทพมหานครผ่านเทคนิคการนำเสนอด้วย Graphic Wall, Photo Gallery และ VDO ที่มีทั้งเสียงบรรยายภาค และบทสัมภาษณ์คนกรุงเทพฯ

โซนที่ 2 From policy to action จากนโยบายสู่การลงมือทำจริงของ กทม. ที่นำเสนอให้เห็นว่านโยบายได้ลงมือทำจริงอย่างไรด้วยเทคนิค VDO motion slide ผ่าน 3 จอ คือ จอที่ 1 เดินทางดีปลอดภัยดี สุขภาพดี จอที่ 2 คนเป็นศูนย์กลาง และจอที่ 3 กรุงเทพฯ เชี่ยวกว่าที่เคย

โซนที่ 3 Model Mapping ผังเมืองจำลองพร้อมแสงสีเล่าเรื่องกรุงเทพมหานครแบบ Interactive ให้ตื่นตากับทัศนกรินแล้วแสงสีไปปรากฏบนโมเดลจำลองกรุงเทพฯ ตามเรื่องราวต่าง ๆ

โซนที่ 4 ACTION NOW! for Better BKK เกมเมืองเปลี่ยนได้เพราะคุณ โซนนี้เป็นความบันเทิงของผู้มาร่วมชมนิทรรศการ เพราะสามารถเล่นเกมบนจอที่ฉายบนผนังขนาดใหญ่ด้วยมือสัมผัสสมมติตัวเองเป็นผู้แก้ไขปัญหามืองไปพร้อมกัน

ปิดท้ายด้วยการรับชม Model Mapping VDO ความยาวประมาณ 6 นาที ที่ฉายเรื่องราวของกรุงเทพฯ บนจอขนาดยักษ์เรียงเรียงเรื่องราว 7 ช่วงเวลา ตั้งแต่อดีต - ปัจจุบัน ผสานการบอกเล่าการทำงานตามนโยบายของ กทม. เพื่อนำไปสู่อนาคตที่ดีกว่า Model Mapping ง่ายต่อความเข้าใจการพัฒนาเมืองในภาพกว้าง เห็นการเติบโตร่วมกันของเมือง และผู้คนไปในอนาคต สร้างการมีส่วนร่วม และบทบาทของประชาชนในทางอ้อมที่ร่วมเป็นส่วนหนึ่งในการร่วมพัฒนาเมือง

เรื่องที่น่ายินดีคือทุกคนมีโอกาสรับชมเรื่องราวดังกล่าว เพราะกรุงเทพมหานครได้จัดให้ Bangkok City Model Exhibition ณ อาคารพิพิธภัณฑ์สวนป่าเบญจกิติ เป็นนิทรรศการถาวร เข้าชมฟรี ไม่มีค่าใช้จ่าย กำหนดให้บริการวันอังคารถึงวันอาทิตย์และวันหยุดนักขัตฤกษ์ ปิดทุกวันจันทร์ ผู้สนใจเข้าชมติดต่อได้ที่สำนักสิ่งแวดล้อม อีเมล: saraban.doe@bangkok.go.th หรือ โทร. 0 2203 2907

ประชาชนที่มาร่วมชมงาน นิทรรศการกรุงเทพมหานคร 2567: BKK EXPO 2024 มีหลากหลายกลุ่ม มีทั้งคนหนุ่มสาววัยทำงาน และผู้สูงอายุ ที่มากเป็นพิเศษคือเยาวชน นักเรียนที่มาเป็นหมู่คณะ มาเข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ เป็นการสะท้อนภาพจุดประสงค์สำคัญของงานนี้ คือนอกจากเป็นนิทรรศการที่นำเสนอให้เห็นภาพรวมการพัฒนากรุงเทพมหานครแล้ว ยังทำหน้าที่สนับสนุนให้ทุกคนได้แสดงความคิดเห็นในมุมมองหลากหลายที่มีต่อกรุงเทพฯ ผ่านกิจกรรมต่าง ๆ ในงาน และนำไปสู่การสร้างความคิดค้นเคยใหม่ ที่ประชาชนมีส่วนร่วมในการเปลี่ยนแปลงเมือง อย่างมีพลังและความยั่งยืน

LEGA
ROCKSTAR

Soft Power

ที่ทรงคุณค่าที่สุดของไทย

Soft Power เป็นสิ่งที่มีอยู่แล้ว พัฒนาขึ้นมาเองจากวิถีชีวิต วัฒนธรรมของแต่ละสังคม ไม่ใช่สิ่งที่จะจัดตั้งขึ้น โดยเฉพาะจากภาครัฐบาล เพราะที่ถูกละแล้ว Soft Power เป็นเรื่องของประชาชนโดยแท้ โดยอ้างอิงตามหลักของ **โจเซฟ ไนย์ (Joseph Nye)** ผู้เสนอแนวคิดเรื่อง Soft Power ไว้เป็นคนแรก และเป็นที่นิยมเชื่อถือทั้งในวงการวิชาการ ไปจนถึงการกำหนดเป็นนโยบายต่างประเทศของประเทศต่าง ๆ

รายละเอียดสำคัญที่โจเซฟ ไนย์ บอกไว้เกี่ยวกับ Soft Power ที่จะนำไปใช้ในเชิงธุรกิจได้จึงน่าจะเป็นการที่ Soft Power เป็นความสามารถที่ทำให้ผู้อื่นต้องการในสิ่งที่คุณต้องการ ความต้องการที่ว่าก็คือ การดึงดูดใจ และการดึงดูดใจนั้นมักนำไปสู่การยอมรับที่มีความหมายในแง่บวก เป็นการเห็นพ้องต้องกันอย่างนุ่มนวล และความต้องการที่ว่ายังรวมถึง ความรู้สึกพอใจอย่างมากนั่นเอง

เมื่อนำความหมายของ Soft Power มาย้อนดูมิวสิกวิดีโอ ROCKSTAR ซึ่งเกิดเปิดตัวการเป็นศิลปินเดี่ยวระดับโลกอย่างเป็นทางการของ **ลิซ่า (Lisa) ลลิษา มโนบาล** สาวไทยอดีตไอดอล K-POP สมาชิกวง Black Pink สิ่งหนึ่งที่ทุกคนเห็นพ้องกันโดยเอกฉันท์ก็คือ ทุกองค์ประกอบที่รวมอยู่ในมิวสิกวิดีโอนั้นคือความเป็นไทย (แม้กระทั่งป้ายตัวหนังสือจีนของร้านค้าขายเยาวราช) และเป็นสิ่งที่มีอยู่แล้วไม่ได้มีอะไรใหม่ แต่กลับดึงดูดความต้องการของผู้คนทั้งคนไทยและแฟน ๆ ลิซ่าจากทั่วโลกให้อยากจะเข้ามามีส่วนร่วมกับสิ่งที่ปรากฏอยู่ในมิวสิกวิดีโออย่างมากด้วยวิธีใดวิธีหนึ่ง และวิธีที่ง่ายที่สุดคือการแสดงออกผ่านโซเชียลมีเดีย ที่คนส่วนใหญ่พร้อมใจกันตัดแปะภาพตัวเอง

ไปไว้ในฉากเยาวราชที่คุ้นเคยที่ลิซ่าเลือกใช้เป็นฉากสำคัญในมิวสิกวิดีโอ รวมไปถึงฉากอื่น ๆ ในมิวสิกวิดีโออีกด้วย

หลังจากนั้น ทุกเรื่องราว ทุกฉากที่ปรากฏอยู่ในมิวสิกวิดีโอ ก็ค่อย ๆ หายไปถูกพูดถึงตามกันมา กลายเป็นกระแส Soft Power อีกมากมายหลายเรื่องที่ชอบอยู่ให้ผู้คนนำไปพูดถึงและติดตามไปคู่ด้วยความสนใจ และแน่นอนทั้งหมดเริ่มต้นมาจากมิวสิกวิดีโอ ROCKSTAR ที่กระจายความเป็นไทยผ่านศิลปินตัวเล็ก ๆ อย่าง ลิซ่า ไปสู่สายตาชาวโลก

เรื่องนี้ไม่ใช่จินตนาการหรือพูดกันไปเอง เพราะมีตัวชี้วัดถึงความสำเร็จที่จับต้องได้ และเป็นการยืนยันความเป็นศิลปินระดับโลกของลิซ่า ที่เลือกพ่วง Soft Power ในการเปิดตัวเป็นศิลปินหญิงเดี่ยวในครั้งนี้ อาทิ

- สร้างสถิติยอดวิวบนยูทูบ 32.4 ล้านครั้งใน 24 ชั่วโมง แซงสถิติเดิมเพลง Fortnite ของ เทย์เลอร์ สวิฟท์ ที่ทำไว้ที่ 19.5 ล้านวิว
- เพลง ROCKSTAR ขึ้นเป็นอันดับ 1 ในยูทูบกว่า 20 ประเทศทั่วโลก
- เป็นเพลงอันดับ 1 ของชาร์ต บน Apple Music ของสหรัฐฯ ในหมวดเพลง K-pop
- ครองอันดับ 1 บนชาร์ต Spotify ด้วยยอดสตรีมมิ่ง 2.57 ล้านสตรีมในวันเปิดตัว และทำยอดสตรีมมิ่ง 100 ล้านครั้งได้ใน 23 วัน แซงหน้าสถิติเดิมของเพื่อนร่วมวงอย่าง จิซู ที่ผลงานเพลง Flower เคยทำไว้ด้วยสถิติ 31 วัน
- ยังไม่รวมสถิติการรับชมผ่านการแชร์ทั้งภาพและเสียงในสื่อสังคมออนไลน์ และสื่อต่าง ๆ อีกมากมายในหลายประเทศทั่วโลก

ลิซ่า กับความเชี่ยวชาญด้านการตลาดขั้นสูง

ดร.สมชาติ วิศิษฐ์ชัยชาญ อุปนายกฝ่ายออกแบบ
ประสบการณ์การเรียนรู้และนวัตกรรมการตลาด สมาคม
การตลาดแห่งประเทศไทย อธิบายในมุมของการตลาดเพิ่มเติม
ถึงสาเหตุที่ทำให้มิวสิกวิดีโอของลิซ่าโด่งดังในทันทีที่ปล่อยเป็น
เพลงแรกในฐานะศิลปินเดี่ยวว่า เป็นการใช้กลยุทธ์
การตลาดที่คลาสสิก ที่ไม่ได้มีอะไรมากมาย
แต่เกิดจากความเข้าใจตลาดล้วน ๆ
จากการเลือกใช้กลยุทธ์การตลาดที่ว่า
It isn't what you sell, it's how
you sell. ซึ่งยังใช้กันอยู่ใน
ทุกอุตสาหกรรม

“ทุกวันนี้การมีของเจ๋งมี
บริการที่เป็นเลิศไม่ได้สำคัญ
ที่สุด ร้านอาหารที่มีเมนูเด็ด
มากมายอาจจะขายไม่ดีเท่า
ร้านที่ขายแค่ไม่กี่เมนูแต่มีวิธี
ให้ลูกค้าสั่งทานได้มากกว่า
จุดสำคัญจึงอยู่การขายหรือ
ส่งมอบอย่างไรที่มันมี Matter
(สาระ) ลิซ่าก็เหมือนกัน
เขาเข้าใจจิตคนไทย ถึงรู้ว่าทำ
อย่างไรให้เกิด Value (คุณค่า)
เป็นประสบการณ์ที่ทุกคนให้ความสำคัญ
นี่คือวิธีที่เขาส่งมอบคุณค่า
แบบที่หลายคนคาดไม่ถึง”

ในมิวสิกวิดีโอของลิซ่า นอกจากฉาก
และองค์ประกอบที่ปฏิเสธไม่ได้ว่าเป็นไทย
เพราะถ่ายทำกันในสถานที่จริงในประเทศไทย
ในทันทีที่หลายคนอาจจะไม่เคยสนใจหรือมองว่าน่าสนใจมาก่อน
จะได้มาเห็นผ่านมิวสิกวิดีโอ หรือแม้กระทั่งบางมุมของความเป็น
ไทยที่หลายคนอาจจะมองข้ามไป แต่ทุกอย่างที่หยิบยกมาคือ
Soft Power ที่ทุกคนเห็นพ้องว่าเป็นความเป็นไทยจริง ๆ แลเป็น
ความเป็นไทยที่คนต่างชาติเองก็รู้จักและเข้าใจถึงความเป็นไทย
ในมุมเหล่านั้นอยู่แล้วด้วย

ลิซ่า เข้าใจความเป็นไทยและนำเสนอได้อย่าง ชาญฉลาด

ตามมาพิสูจน์กันว่า มี Soft Power แบบไทย ๆ อะไรบ้าง
ในมิวสิกวิดีโอ

การเลือกเอวราชเป็นฉากสำคัญ จะด้วยเหตุผลใดก็ตาม
แต่เอวราชเป็นย่านคนจีน เหมือนไชน่าทาวน์ ที่มีกระจายอยู่
ในหลายประเทศทั่วโลก แต่โด่งดังเป็นที่รู้จักและเป็นสถานที่

ท่องเที่ยวสำคัญของไทย และที่สำคัญกว่านั้น เอวราชสะท้อน
ความเป็นไทยที่มีคนหลากหลายเชื้อชาติสามารถอยู่ร่วมกันได้
อย่างปรองดอง โดยไทยถือเป็นประเทศที่มีคนหลากหลายเชื้อชาติ
อพยพเข้ามามากที่สุดประเทศหนึ่งของโลกก่อนช่วงสงครามโลก
ครั้งที่ 2 ดังนั้นที่เอวราชนอกจากมีความเป็นจีน แต่ยังมี

คนไทย รวมทั้งคนเชื้อสายอินเดีย ในฉากหนึ่งลิซ่า
ยังเลือกที่จะให้มัลมูเตอร์ไซค์แบรนด์ดัง
ของอังกฤษอย่าง Royal Enfield ที่คน
อินเดียนิยม เข้ามาในฉากซึ่งตลาดอินเดีย
เป็นอีกตลาดที่มีผู้คลั่งไคล้ลิซ่าไม่น้อย
และใคร ๆ ก็รู้ว่าตลาดอินเดีย
เป็นตลาดใหญ่และสำคัญขนาดไหน

Lady Boy หรือ สาวข้ามเพศ
(Transgender Woman) ของไทย
ซึ่งขึ้นชื่อเรื่องความสวยและ
มีชื่อเสียง ทั่วโลกก็มี Influencer
คนดังในกลุ่มเข้ามาร่วมต้น
กับลิซ่าอยู่ในมิวสิกวิดีโอ
โดยหนึ่งในนั้น มีตีกีร์เป็นถึง
คุณหมอม เช่นเดียวกับกลุ่ม Biker
(จักรยานยนต์ขนาดใหญ่)
กลุ่มช่างสัก ซึ่งล้วนแต่มีบทบาท
เป็นที่รู้จักในระดับโลกไม่ใช่แค่
เมืองไทย เหมือนจะบอกเป็นนัย ๆ
ได้เลยว่า ทุกอาชีพในไทยล้วนมี
ROCKSTAR ในระดับโลกด้วยกันทั้งนั้น

สิ่งที่กล่าวมาทั้งหมด จะว่าไปก็เป็น
เพียงแค่เสี้ยวเดียวจากปรากฏการณ์มิวสิกวิดีโอ

ROCKSTAR ของลิซ่า เท่านั้น เพราะจากมิวสิกวิดีโอ
เพียงเพลงเดียว มีอีกหลายต่อหลายวงการที่หยิบยกไปวิเคราะห์
เจาะลึกกันต่ออีกมากมาย ถ้าจะไม่เรียกว่าเป็นปรากฏการณ์
Soft Power ที่อาจจะโด่งดังที่สุดของปีนี้ ก็คงต้องยกขึ้นไป
อีกระดับว่าเป็น Beyond soft power เพราะเชื่อว่าคงมีเรื่อง
ให้คนไทยและบรรดาแฟนคลับร่วมกันลุ้นสาวไทยตัวเล็ก ๆ
อย่างลิซ่า ให้โลดแล่นไปสู่ระดับ Top of the World ไปนาน ๆ
ถึงตอนนั้นแน่นอนว่าคงมี Soft Power ไทยอีกหลายเรื่องที่จะเป็น
ที่รู้จักออกสู่สายตาชาวโลกมากขึ้นด้วยเช่นกัน

ถ้าจะสรุปแบบไม่ต้องอ้อมค้อม ก็ต้องบอกว่าลิซ่าคือที่สุด
ของ Soft Power ของไทย ที่ทรงคุณค่าที่สุดเท่าที่ประเทศไทย
เคยมีมาก็คงจะไม่ผิดจากสิ่งที่ปรากฏให้เห็นอยู่ตรงหน้า
อย่างแน่นอน

เครดิตภาพ: lalalalisa_m

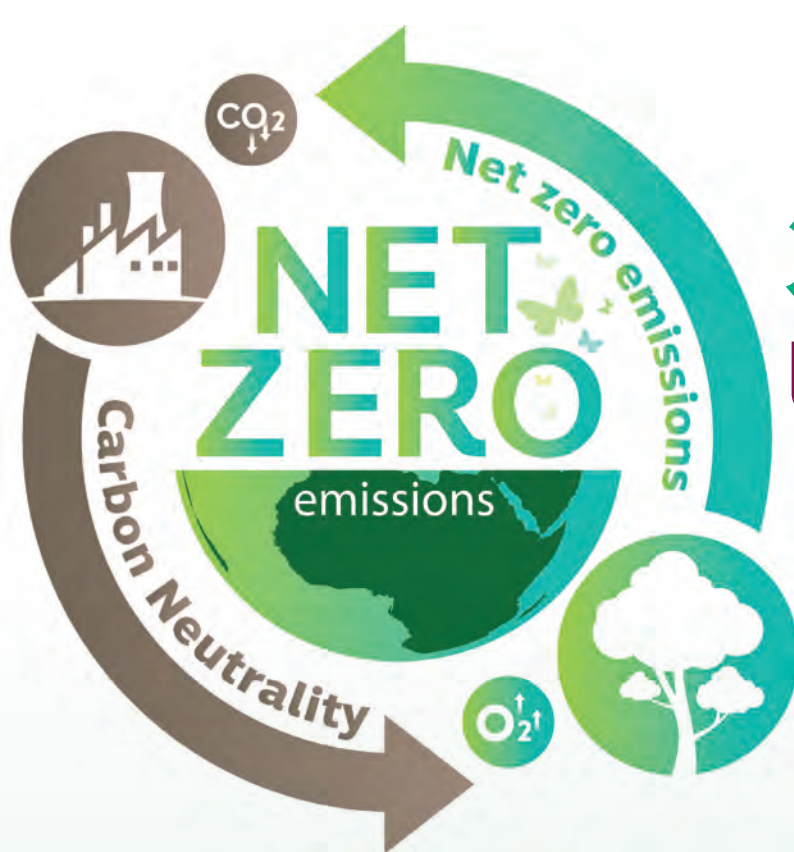
ลิซ่าคือพลัง Soft Power ที่น่าเหลือเชื่อ

เครดิตภาพ : [lalalalisa_m](#)

ก่อนและหลังปรากฏการณ์ Soft Power จากมิวสิกวิดีโอ ROCKSTAR ลิซ่าเคยสร้างกระแส Soft Power ให้โด่งดังมาแล้วหลายเรื่อง อาทิ ลิซ่าคือผู้ปลุกชีพเพิ่มยอดขายให้กับแบรนด์ Celine ที่เคยถูกมองว่าเป็นแบรนด์คนแก่ที่ไม่มีคนสนใจให้กลับมาฮอตฮิตอย่างรวดเร็ว กลายเป็นแบรนด์ที่ของขายหมดอย่างรวดเร็ว สินค้าทุกชิ้นที่ลิซ่าหยิบจับมาสวมใส่ สร้างกำไรมหาศาลให้กับกลุ่ม LVMH จนเธอก้าวมาเป็น Brand Ambassador ของสินค้าในกลุ่มอย่างสง่างาม ลูกชิ้นยืนกินของจังหวัดบุรีรัมย์ บ้านเกิดที่เธอโปรดปราน เพียงเธอเอ่ยปากว่าอยากกิน ก็มีแฟนคลับเหมาส่งไปให้ถึงเกาหลีได้ แล้วคนไทยก็แห่กันไปอุดหนุนจนทำให้แม้ค่าลูกชิ้นปลื้มกับรายได้ที่เติบโตอย่างพลิกฝ่ามือ อาร์ตทอย Labubu ที่ลิซ่าชื่นชอบ ก็สร้างกระแสให้แฟน ๆ ซื้อหาจนส่งผลให้ราคาขึ้นหลายเท่าตัว และเมื่อลิซ่าใส่ผ้าไทยไปเที่ยวพระนครศรีอยุธยา คนไทยและแฟนคลับต่างชาติก็แห่กันแต่งชุดผ้าไทยไปเที่ยวพระนครศรีอยุธยาตามรอยลิซ่า ถึงขนาดบางวัดแม่ลิซ่าไม่ได้แวะก็ต้องขึ้นป้ายใหญ่โตว่าลิซ่าเคยเดินทางผ่านวัดนี้ อย่างนี้ก็มี ฯลฯ เอาเป็นว่าหยิบอะไรก็เป็นเรื่อง ถ้าของไม่ขาด หาซื้อไม่ได้ก็ราคากระโดดขึ้นไปสูงกว่าเดิมหลายเท่า

และนี่คือ ลิซ่า สาวไทยตัวเล็กที่สร้างปรากฏการณ์ที่น่าเหลือเชื่อ มาตลอดทั้งในวันวาน วันนี้ และในอนาคตอย่างแน่นอน

ภาษีคาร์บอน บังคับและจูงใจ ก้าวสู่สังคมคาร์บอนต่ำ คำจนเศรษฐกิจรุ่งเรือง

ประเทศไทยให้ความสำคัญกับการลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกสู่ชั้นบรรยากาศหรือการก้าวสู่สังคมคาร์บอนต่ำมาตั้งแต่ พ.ศ. 2551 โดยประกาศความมุ่งมั่นสู่การปล่อยก๊าซเรือนกระจกสุทธิเป็นศูนย์ภายใน พ.ศ. 2608 หรือสังคมคาร์บอนเป็นศูนย์ ค.ศ. 2065 การขับเคลื่อนเรื่องนี้ มีมาตรการทางภาษีที่รู้จักกันในชื่อภาษีคาร์บอนหรือ Carbon Tax เป็นพลังสำคัญ

จุดตั้งต้นสังคมคาร์บอนต่ำ

สังคมคาร์บอนต่ำเริ่มต้นจาก ความตกลงปารีส (Paris Agreement) ที่มีการรับรองใน พ.ศ. 2558 (ค.ศ. 2015 - UNFCCC COP21) เพื่อเป็นกรอบการดำเนินงานในระยะหลัง พ.ศ. 2563 (ค.ศ. 2020) ข้อตกลงดังกล่าวมีวัตถุประสงค์เพื่อเสริมสร้างการดำเนินงานตามวัตถุประสงค์ของกรอบอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศโดยมีจุดมุ่งหมายดังนี้

- 1) ควบคุมการเพิ่มขึ้นของอุณหภูมิเฉลี่ยของโลกให้ต่ำกว่า 2 องศาเซลเซียส และพยายามไม่ให้เกิน 1.5 องศาเซลเซียส
- 2) เพิ่มขีดความสามารถในการปรับตัวต่อผลกระทบทางลบจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ เพื่อสร้างความสามารถในการฟื้นตัวและส่งเสริมการพัฒนาที่ปล่อยก๊าซเรือนกระจกต่ำโดยไม่กระทบต่อการผลิตอาหาร
- 3) ทำให้การไหลเวียนของเงินทุนโดยรวมของสังคมสอดคล้องกับการพัฒนาที่ปล่อยก๊าซเรือนกระจกต่ำ และส่งเสริมในการฟื้นตัวจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ

ประเทศไทยให้สัตยาบันกับความตกลงปารีส (Paris Agreement) เมื่อวันที่ 21 กันยายน พ.ศ. 2559 มีผลบังคับใช้

เมื่อวันที่ 4 พฤศจิกายน พ.ศ. 2559 ต่อมาประเทศไทยได้ดำเนินงานตามความตกลงปารีสอย่างเต็มรูปแบบใน พ.ศ. 2564 (ค.ศ. 2021) ด้วยการประกาศว่า

ประเทศไทยจะบรรลุเป้าหมายการมีส่วนร่วมที่ประเทศกำหนด (Nationally Determined Contribution: NDC) ให้ได้ร้อยละ 40 จากกรณีปกติภายใน พ.ศ. 2573 (ค.ศ. 2030) หากได้รับการสนับสนุนด้านการเงินและเทคโนโลยีที่เหมาะสมและเพียงพอ

ประเทศไทยมุ่งมั่นดำเนินการเพื่อบรรลุเป้าหมายความเป็นกลางทางคาร์บอน (Carbon Neutrality) ภายใน พ.ศ. 2593 (ค.ศ. 2050) และทำให้การปล่อยก๊าซเรือนกระจกเป็นศูนย์ (Net Zero Greenhouse Gas Emission) ภายใน พ.ศ. 2608 (ค.ศ. 2065)

ทั้งนี้ความคืบหน้าล่าสุดที่สำคัญคือ ร่างพระราชบัญญัติการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ หรือ Climate Change Act ที่จะมีผลบังคับใช้การเก็บภาษีคาร์บอนอย่างทั่วถึง

Climate Change Act เพื่อคาร์บอนเป็นศูนย์

ร่างพระราชบัญญัติการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ หรือ Climate Change Act จะเป็นกลไกที่ใช้ขับเคลื่อนให้การดำเนินการด้านการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ เช่น การจัดทำแผนแม่บทรองรับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศแห่งชาติ, ระบบซื้อขายสิทธิในการปล่อยก๊าซเรือนกระจก, ระบบภาษีคาร์บอน, คาร์บอนเครดิต เป็นต้น เพื่อให้ประเทศไทยสามารถบรรลุเป้าหมาย Net Zero ภายใน พ.ศ. 2608 (ค.ศ. 2065) ร่าง พ.ร.บ. ฉบับนี้ได้เปิดรับฟังความคิดเห็นประชาชนเสร็จสิ้นแล้วระหว่างวันที่ 14 กุมภาพันธ์ - 27 มีนาคม พ.ศ. 2567 และกำหนดเสนอคณะรัฐมนตรีภายใน พ.ศ. 2567

ข้อมูลจากศูนย์วิจัยกสิกรไทย ประเมินว่าภาคอุตสาหกรรมที่มีการปล่อยก๊าซเรือนกระจกเข้มข้น ได้แก่ พลังงาน ขนส่ง ซีเมนต์ เหล็ก อะลูมิเนียม ปูน เป็นต้น จะได้รับผลกระทบโดยตรงจากการบังคับร่าง พ.ร.บ. ดังกล่าว ซึ่งต้องมีการตรวจวัดปริมาณก๊าซเรือนกระจก รวมถึงอาจได้รับผลกระทบจากระบบซื้อขายสิทธิในการปล่อยก๊าซเรือนกระจกและระบบภาษีคาร์บอนที่จะบังคับใช้ในอนาคตอันใกล้

คาดว่า ร่าง พ.ร.บ. ฉบับนี้จะสามารถบังคับใช้ได้ภายใน พ.ศ. 2568 เพื่อให้ทันกับการเริ่มเก็บค่าธรรมเนียม Carbon Border Adjustment Mechanism (CBAM) ของอียู ใน พ.ศ. 2569 ซึ่งครอบคลุมสินค้าหลัก 5 ประเภท ได้แก่ เหล็กและเหล็กกล้า อะลูมิเนียม ซีเมนต์ ปูน เครื่องใช้ไฟฟ้า และมีแนวโน้มขยายการบังคับใช้กับสินค้าประเภทไฮโดรเจน เคมีอินทรีย์ พลาสติก และแอมโมเนีย เป็นต้น

ประเด็นหลักที่ทำให้ได้ประโยชน์หรือเสียประโยชน์จากการเก็บค่าธรรมเนียมดังกล่าวคือ ภาษีคาร์บอนของแต่ละประเทศที่ส่งสินค้าไปอียู

ภาษีคาร์บอน-บังคับและจูงใจ

ภาษีคาร์บอน (Carbon Tax) เป็นมาตรการทางภาษีใช้เพื่อลดปริมาณการปล่อยก๊าซเรือนกระจก เช่น ก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์ หรือ CO₂ ที่เกิดจากกิจกรรมต่าง ๆ ของมนุษย์ จุดมุ่งหมายของภาษีคาร์บอนคือ การส่งเสริมให้ธุรกิจและ

ประชาชนลดการปล่อย CO₂ ออกมาในบรรยากาศ ทำให้การใช้พลังงานและทรัพยากรธรรมชาติมีประสิทธิภาพเพิ่มขึ้น และลดการสร้าง CO₂ สูงขึ้นบรรยากาศโลก

ภาษีคาร์บอนแบ่งออกเป็น 2 แบบ ดังนี้

1. ภาษีคาร์บอนทางตรง (Direct Carbon Tax) คือ การเรียกเก็บภาษีโดยตรงจากกิจกรรมที่ก่อให้เกิด CO₂ หรือก๊าซเรือนกระจกอื่น ๆ โดยเรียกเก็บค่าภาษีตามปริมาณ CO₂ ที่ปล่อยออกมา ซึ่งทำให้ผู้ประกอบการหรือผู้บริโภคต้องจ่ายเงินเพิ่มตามปริมาณ CO₂ ที่สร้างขึ้น

2. ภาษีคาร์บอนทางอ้อม (Indirect Carbon Tax)

คือการเรียกเก็บภาษีผ่านทางผลิตภัณฑ์ หรือบริการที่ผลิตหรือใช้งานเพื่อกระตุ้นให้ผู้ผลิตหรือผู้บริโภคมีการลดปริมาณการใช้งานที่สร้าง CO₂ โดยการเรียกเก็บภาษีตามปริมาณ CO₂ ที่ผลิตขึ้นหรือที่ถูกใช้งาน

แนวทางการจัดเก็บภาษีคาร์บอนของประเทศไทยประกอบด้วย

ภาษีคาร์บอนทางตรง

เก็บภาษีจากปริมาณก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์ที่ปล่อยมาจากกิจกรรมต่าง ๆ เช่น โรงงาน โรงไฟฟ้า และยานยนต์

ภาษีคาร์บอนทางอ้อม

เก็บภาษีจากสินค้าและบริการที่ก่อให้เกิดการปล่อยก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์ เช่น น้ำมัน ถ่านหิน และก๊าซธรรมชาติ

ระบบการซื้อขายคาร์บอน

เครดิต ผู้ที่ปล่อยก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์เกินโควตา สามารถซื้อ

คาร์บอนเครดิตจากผู้ปล่อยก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์น้อยกว่าโควตา

ที่ผ่านมาประเทศไทยมีการจัดเก็บภาษีคาร์บอนแล้ว นั่นคือการจัดเก็บภาษีสรรพสามิตรถยนต์ ทั้งนี้ เป็นไปตามกฎกระทรวงกำหนด พิกัดอัตราภาษีสรรพสามิต (ฉบับที่ 23) พ.ศ. 2565 โดยเป็นการจัดเก็บภาษีคาร์บอนทางอ้อมจาก เชื้อเพลิงฟอสซิลอ้างอิงตามปริมาณ CO₂ ที่ได้จากการเผาไหม้ แต่การจัดเก็บภาษีคาร์บอนของร่างพระราชบัญญัติการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ หรือ Climate Change Act จะขยายไปสู่ ภาคอุตสาหกรรมต่าง ๆ ภาคการค้าและบริการอย่างทั่วถึง เพื่อส่งเสริมให้มีการพัฒนาระดับการก้าวสู่สังคมคาร์บอนต่ำอย่างทั่วด้าน

ขยายผลสังคมคาร์บอนต่ำ

ในเรื่องนี้มีความหวังจากการที่ นายพิชัย ชุมหวชิร รองนายกรัฐมนตรี และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง ได้กล่าวในงานสัมมนา Bangkok Post ESG Conference 2024 เมื่อวันที่ 30 พฤษภาคม พ.ศ. 2567 ว่า กระทรวงการคลังกับหลายหน่วยงานจัดทำแนวทางการพัฒนาภาคการเงินเพื่อความยั่งยืน เพื่อสร้าง Ecosystem ที่เอื้อต่อการจัดสรรทรัพยากรของประเทศบนพื้นฐานของความยั่งยืน เช่น การทำ Taxonomy การเปิดเผยข้อมูล ESG การสร้างมาตรการจูงใจเพื่อกระตุ้นให้เกิดตลาดและการลงทุนในผลิตภัณฑ์การเงินเพื่อความยั่งยืน เป็นต้น

กระทรวงการคลังอยู่ระหว่างการพิจารณามาตรการภาษีดังกล่าว โดยแบ่งเป็น 3 ระยะ ดังนี้

ระยะสั้น ส่งเสริมและสนับสนุนการใช้พลังงานทางเลือก ลดการใช้พลังงานด้วยการอนุญาตให้หักลดหย่อนการซื้อและติดตั้ง Solar Cell บนหลังคาบ้าน การอนุญาตให้นำค่าใช้จ่ายในการเพิ่มประสิทธิภาพการใช้พลังงานมาหักค่าใช้จ่ายเพิ่มเติม รวมทั้งการส่งเสริมการลงทุนในด้านการวิจัยและพัฒนาที่เกี่ยวข้องกับ Climate Tech

ระยะกลาง ส่งเสริมการปรับตัวไปสู่ Low-carbon Activities และสร้าง Ecosystem ในการลดการปล่อย ก๊าซเรือนกระจก เช่น การให้สิทธิประโยชน์ทางภาษีให้แก่ค่าใช้จ่ายในการวัด Carbon Footprint เพื่อให้ผู้ประกอบการวางแผน ลดการปล่อย ก๊าซเรือนกระจกได้อย่างตรงจุด การให้สิทธิประโยชน์ทางภาษีสำหรับค่าใช้จ่ายในการขึ้นทะเบียนคาร์บอนเครดิต เพื่อกระตุ้นให้เกิดการขึ้นทะเบียนคาร์บอนเครดิตในภาคอุตสาหกรรมต่าง ๆ โดยเฉพาะภาคเกษตรที่ช่วยเพิ่ม Supply และสภาพคล่องในตลาดคาร์บอนเครดิตอีกด้วย เป็นต้น

ระยะยาว เน้นการผลักดันภาษีคาร์บอนเพื่อให้ทุกภาคส่วนปรับตัว เพื่อให้ประเทศสามารถบรรลุเป้าหมายที่ประกาศเจตนารมณ์ไว้ตาม Paris Agreement โดยพิจารณาผลกระทบที่รอบด้านและเงื่อนไขด้านเวลาที่เหมาะสม เพื่อลดผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นกับประชาชนกลุ่มเปราะบาง และพัฒนาโลกสีเขียวที่เหมาะสม ขณะที่ภาคตลาดทุนมีความสำคัญในการผลักดันการระดมทุนเพื่อความยั่งยืน โดยกระทรวงการคลัง เล็งเห็นว่าควรดำเนินการดังนี้

- 1) เร่งส่งเสริมการซื้อขายคาร์บอนเครดิตและการจัดตั้งตลาดคาร์บอนในประเทศไทย ด้วยการสร้างโครงสร้างพื้นฐานเพื่อรองรับการขึ้นทะเบียน การซื้อขาย และการตรวจสอบคาร์บอนเครดิตที่เป็นมาตรฐานสากล

2) การพัฒนาตลาดสำหรับผลิตภัณฑ์ทางการเงินเพื่อความยั่งยืนด้วยการสนับสนุน ให้รัฐวิสาหกิจออก Green Bond และ Sustainability-linked Bond เพื่อสร้างตลาดสำหรับผลิตภัณฑ์ทางการเงินเพื่อความยั่งยืน เช่น ธนาคารของรัฐ มีสินเชื่อเพื่อส่งเสริมการลงทุนในพลังงานหมุนเวียน เพิ่มประสิทธิภาพการใช้พลังงาน ลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจก เช่น EXIM Bank มีสินเชื่อเพื่อให้ผู้ประกอบการที่ต้องการลงทุนติดตั้งระบบ Solar Cell และสินเชื่อสำหรับผู้ลงทุนในโครงการพัฒนาพลังงานสะอาด ธนาคารออมสินมีสินเชื่อผู้ประกอบการและธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับอุตสาหกรรมยานยนต์ไฟฟ้า เป็นต้น โครงการดังกล่าวมีดอกเบี้ยที่ต่ำกว่าอัตราดอกเบี้ยทั่วไป

ด้านมาตรการทางภาษีก็นับเป็นอีกหนึ่งเครื่องมือสำคัญที่จะช่วยส่งเสริมการลงทุนในกิจกรรมที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม ปัจจุบันกระทรวงการคลังมีมาตรการภาษีที่เกี่ยวข้อง เช่น การส่งเสริมการซื้อขายคาร์บอนเครดิตโดยการยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคลสำหรับกำไรสุทธิที่เกิดจากการขายคาร์บอนเครดิต ภายใต้โครงการ T-VER ส่วนการส่งเสริมการลงทุนในกองทุนรวมไทยเพื่อความยั่งยืนหรือ Thai ESG ที่ลงทุนในหุ้นและตราสารหนี้ของไทย ที่ให้ความสำคัญเรื่องความยั่งยืนตามหลัก ESG การส่งเสริมพาหนะที่ปล่อยคาร์บอนต่ำด้วยการนำปริมาณการปล่อยคาร์บอนมาประกอบการพิจารณากำหนดอัตราภาษีสรรพสามิตรถยนต์และรถจักรยานยนต์ เป็นต้น

“การเข้าถึงแหล่งทุนและสิทธิประโยชน์ทางภาษีเพื่อส่งเสริม Low-carbon Economy เป็นสิ่งสำคัญในการสนับสนุนให้ภาคเอกชนปรับตัวและยกระดับขีดความสามารถในการแข่งขัน ตั้งแต่ต้นน้ำถึงปลายน้ำ พลิกโฉมประเทศไทยจากฐานการผลิตเป็นฐานการคิดและพัฒนานวัตกรรมใหม่ ๆ ที่คิดค้นโดยคนไทย โดยเฉพาะเทคโนโลยีการควบคุมการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ หรือที่เรียกว่า Climate Tech จะช่วยสร้างอนาคตที่ยั่งยืนให้กับโลก” นายพิชัย ชุมหวชิร กล่าวในตอนท้าย

สังคมคาร์บอนต่ำนั้นคือความจำเป็นของโลกใบนี้ มิใช่ประเทศใดประเทศหนึ่ง การก้าวสู่สังคมคาร์บอนต่ำต้องทำให้การกระจายความเสมอภาคยั่งยืนทางเศรษฐกิจที่เป็นรากฐานของชีวิตด้านต่าง ๆ ดีขึ้น เรื่องนี้ต้องเริ่มจากความมุ่งมั่นของแต่ละประเทศเอง รวมทั้งประเทศไทยด้วย

ทองคำ

กำลังจะกลายเป็น ทุนสำรองระหว่างประเทศ ตัวจริง

ในขณะที่เทคโนโลยีล้ำสมัย อย่างปัญญาประดิษฐ์ หรือ AI ได้รับการพัฒนาให้ใกล้เคียงกับความเป็นมนุษย์ มากที่สุดเท่าที่จะทำได้ แต่บางสิ่งบางอย่างดูเหมือนจะไม่เป็นเช่นนั้น และแสดงให้เห็นชัดว่า คุณค่าที่ให้กับมาแต่ดั้งเดิมนั้น ยังคงอยู่ชนิดกาลเวลาไม่อาจจะเปลี่ยนแปลงได้ แม้กฎเกณฑ์ต่างๆ จะเปลี่ยนไปตามภูมิรัฐศาสตร์โลกก็ตาม สิ่งนั้น คือ “ทองคำ”

ราคาทองคำพุ่งขึ้นสูงสุด

หลังจากมูลค่าการซื้อขายทองคำซึ่งถือว่าแทบจะอยู่ในช่วงหยุดนิ่งในช่วงปลายปี 2566 ยิ่งหากย้อนดูราคาย้อนหลังไปประมาณ 10 ปี ก่อนหน้านั้น พบว่าราคาทองคำไม่ได้ปรับตัวขึ้นทุกปี ขณะที่ตลาดหุ้นโลกมีการปรับตัวขึ้นต่อเนื่องจากการฟื้นตัวของเศรษฐกิจหลังช่วงโควิด ทำให้นักลงทุนเมินทองคำไปไม่น้อย กระทั่งการเปลี่ยนแปลงของตลาดทองคำในช่วงตั้งแต่ต้นปี 2567 ที่ผ่านมาราคาทองคำมีการปรับตัวขึ้นแรงกว่าทุก ๆ ปี ดูเหมือนทำให้ประกายทองคำกลับมาดึงดูดนักลงทุนอย่างมากอีกครั้งในปี

โดยการปรับตัวของราคาทองคำ ปรับตัวสูงขึ้นจากราคาเฉลี่ยไม่ถึง 2,000 ดอลลาร์ต่อออนซ์ มาอยู่ที่ประมาณ 2,300 - 2,400 ดอลลาร์ต่อออนซ์ ในช่วงไตรมาส 2 ของปี 2567 รวมทั้งนักวิเคราะห์ด้านการลงทุนหลายสำนัก ก็ทำนายไปใน

ทิศทางเดียวกันว่า แนวโน้มราคาทองคำจะยังปรับตัวสูงขึ้นได้อีก โดยคาดการณ์ราคาเป้าหมายกันไว้ตั้งแต่ 2,500 - 3,000 ดอลลาร์ต่อออนซ์ ภายในสิ้นปี 2567 นี้

ภูมิรัฐศาสตร์โลกเปลี่ยนแปลงครั้งสำคัญ

ปัจจัยหลักที่ทำให้ตลาดทองคำกลับมาคึกคักอีกครั้ง ไม่ใช่คำทำนายของนักวิเคราะห์ หรือความสนใจของนักลงทุนรายย่อยซึ่งถือเป็นปลายทางของกลุ่มผู้ลงทุนเท่านั้น แต่ปัจจัยหลักมาจากสภาพการเปลี่ยนแปลงของภูมิรัฐศาสตร์โลกที่มีปัญหาสะสมเรื่องความขัดแย้งระหว่างประเทศทั้งด้านการเมือง เศรษฐกิจ และการทหาร ที่มีคู่กรณีตั้งแต่ระดับประเทศยักษ์ใหญ่ ระหว่างสหรัฐอเมริกากับจีน ทั้งสงครามการค้าและการหยั่งเชิงกันในด้านภูมิรัฐศาสตร์ โดยเฉพาะกรณีไต้หวันที่เป็นตัวแปรสำคัญทั้งด้านภูมิรัฐศาสตร์และการค้าที่มีสินค้าสำคัญของกลุ่มเทคโนโลยี เช่น เซมิคอนดักเตอร์เป็นตัวแปรสำคัญ สงครามระหว่างรัสเซีย - ยูเครนที่ยังไม่จบสิ้น และถือว่าเป็นปัจจัยเริ่มต้นที่ทำให้หลายชาติหันกลับมาพิจารณาเรื่องการเพิ่มปริมาณทองคำเพื่อเป็นทุนสำรองระหว่างประเทศมากขึ้นหลังจากรัสเซียถูกสหรัฐอเมริกาปิดทุนสำรองระหว่างประเทศที่อยู่ในระบบของโลกตะวันตก สงครามระหว่างอิสราเอลและกลุ่มฮามาส ที่ฉนวนกาซาที่มีชาติอาหรับหลายชาติและสหรัฐอเมริกาอยู่เบื้องหลัง แต่ละฝ่ายคอยเผื่อระวังไม่ให้สงครามบานปลาย

กระแสข่าวที่เกิดขึ้นตลอดในช่วงปีนี้ที่กระตุ้นให้ราคาทองคำปรับตัวสูงสุดจึงหนีไม่พ้นการที่ชาติต่าง ๆ หันมาให้ความสำคัญในการสะสมทองคำเป็นทุนสำรองเพิ่มขึ้น เริ่มต้นจากยักษ์ใหญ่อย่างจีน ซึ่งแม้เศรษฐกิจภายในประเทศจะยังไม่กลับสู่ระดับการเติบโตที่ทั่วโลกคาดหวังและเกิดภาวะผู้บริโภคเน้นเก็บออมมากกว่าการใช้ แต่จีนก็เดินหน้าซื้อทองคำสะสม เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง ราคาทองคำจะมีโอกาสพักและปรับตัวลงบ้างช่วงสั้น ๆ ก็เมื่อมีกระแสข่าวว่าจีนหยุดซื้อทองคำซึ่งแน่นอนว่าไม่ใช่ข่าวจากรัฐบาลจีนโดยตรง แต่เป็นแค่กระแสข่าว

ตามมาด้วยยักษ์ใหญ่อีกรายของเอเชียอย่างอินเดียที่มีบทบาทในตลาดโลกมากขึ้นทุกวัน ทั้งจากการเป็นฐานการผลิตขนาดใหญ่ที่หลายประเทศคาดหวังจะให้เข้ามาทดแทนจีนเป็นตัวแปรเรื่องสงครามการค้าระหว่างประเทศ และเป็นประเทศที่มีการเติบโตด้านเศรษฐกิจสูงอย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะด้านเทคโนโลยี ทั้งยังเป็นตลาดที่ยังพัฒนาและเติบโตได้อีกมากจากปัจจัยสำคัญ คือ จำนวนประชากรมากที่สุดในโลกในปัจจุบัน

กรณีของอินเดียไม่ใช่ว่าการเพิ่มทองคำสำรองด้วยการซื้อเพิ่มแบบจีน แต่เป็นการขนทองคำสำรองที่ฝากไว้กับ สหราชอาณาจักร (ประเทศอังกฤษ) หายยส่งกลับมาเก็บไว้ที่อินเดีย แน่นอนว่าปริมาณทองคำไม่ใช่น้อย ๆ และไม่ได้เกิดขึ้นแค่ครั้งเดียว ชนิดที่เรียกว่าแทบจะชนกลับทั้งหมด นั่นจึงเป็นข่าวที่ตอกย้ำให้ทั่วโลกเห็นถึงความสำคัญของทองคำมากขึ้น อีกทั้งอินเดียยังเป็นประเทศที่มีปริมาณทองคำสะสมในภาคเอกชนมากที่สุดแห่งหนึ่งในโลกด้วย

ทองคำก็คือทองคำ

ปัจจัยเหล่านี้ ยังสร้างปรากฏการณ์ให้กับราคาทองคำในปีนี้เป็นแบบที่ไม่เคยเกิดขึ้นมาก่อน นั่นคือ ในยามปกติที่ตลาดหุ้นทั่วโลกเติบโตดี (กรณีนี้ขอยกเว้นตลาดหุ้นไทย ซึ่งแทบจะเป็นตลาดเดียวในโลกที่จัดได้ว่า Under Perform ที่สุดในปีนี้) ตลาดทองคำ หรือราคาทองคำ มักจะปรับตัวลดลง เพราะนักลงทุนมักจะหันไปลงทุนในตลาดที่ให้ผลตอบแทนสูงและเร็วกว่า หรือการที่เงินดอลลาร์อ่อนค่าราคาทองคำจะปรับเพิ่มขึ้น แต่ช่วงปีที่ผ่านมา แม้ราคาดอลลาร์จะแข็งค่าแต่ราคาทองคำก็ยังปรับตัวเพิ่มขึ้นไปพร้อม ๆ กันได้เช่นกัน

ภูมิรัฐศาสตร์โลก ที่คู่ต่อกรของสหรัฐอเมริกา คือ จีนที่มีพลังเพิ่มขึ้นในระดับที่ทัดเทียมกัน ทั้งยังเดินหน้าหาพันธมิตรระหว่างประเทศผ่านการค้า ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ รวมถึงการให้ความช่วยเหลือด้านการเงินกับประเทศในหลากหลายภูมิภาคในรูปแบบต่าง ๆ ทั้งการให้เงินกู้ การรวมกลุ่มองค์กรระหว่างประเทศใหม่ ๆ การหาชาติพันธมิตรที่จะใช้เงินสกุลหยวนในการทำการค้าระหว่างประเทศได้ไม่ต่างจากดอลลาร์ ทำให้ความเชื่อมั่นต่อมูลค่าเงินดอลลาร์ในอนาคตลดน้อยถอยลงจนเกิดกระแสด้วยค่าเงินดอลลาร์ ยิ่งสร้างความมั่นใจตั้งแต่ระดับประเทศ ไปจนถึงนักลงทุนรายย่อยที่ว่า การถือครองทองคำเป็นทรัพย์สินปลอดภัยที่มีความมั่นคงด้านมูลค่ามากกว่าเงินดอลลาร์ที่อาจจะเสื่อมค่าลงในอนาคต

ดังนั้น ทองคำ ซึ่งมีหน้าที่เป็นตัวเก็บมูลค่าที่น่าเชื่อถือได้ โดยเฉพาะในช่วงที่ความไม่แน่นอนทางการเงิน กำลังกลับมา มีบทบาทมากขึ้นอีกครั้ง แม้ว่าจะระบบการสำรองทองคำให้เท่ากับ

มูลค่าสกุลเงินของแต่ละประเทศที่พิมพ์ออกมาใช้จ่ายในประเทศ จะถูกยกเลิกไปแล้วตั้งแต่ช่วงทศวรรษ 1970 หรือกว่า 50 ปีก่อน หลายประเทศรวมทั้ง ประเทศไทย ก็ยังคงเลือกสำรองทองคำไว้เป็นทุนสำรองระหว่างประเทศเสมอ และยิ่งสำรองเพิ่มขึ้น จากความไม่แน่นอนทางเศรษฐกิจที่เพิ่มขึ้น เมื่อบวกกับ ปัจจัยด้านภูมิรัฐศาสตร์โลกที่ยังไม่มีบทสรุป ในวันนี้ ธนาคารกลางของหลายประเทศทั่วโลกจึงเลือกสะสมทองคำเป็นทุนสำรอง เงินตราระหว่างประเทศเพิ่มขึ้นอีก

ปรากฏการณ์ราคาทองคำในช่วงที่ผ่านมา จึงพิสูจน์ชัดว่า ไม่ว่าเวลาจะผ่านไปอย่างไร ทองคำ ยังคงเป็นสินทรัพย์ปลอดภัยที่ไม่เปลี่ยนแปลง และยังคงมีบทบาทสำคัญ ในการกำหนดความน่าเชื่อถือด้านสินเชื่อและสถานะทางเศรษฐกิจโดยรวมของประเทศ ที่สำคัญสร้างความมั่นคงให้กับประเทศได้ แม้ว่าภูมิทัศน์ทางเศรษฐกิจในปัจจุบัน จะเปลี่ยนแปลงไปก็ตาม

50 อันดับประเทศถือครองทองคำในทุนสำรองเงินตราระหว่างประเทศ ปี 2566

อันดับ	ประเทศ/ องค์กรผู้ถือครอง	ถือครอง (ตัน)	สัดส่วนในทุน สำรองเงินตรา ระหว่างประเทศ	อันดับ	ประเทศ/ องค์กรผู้ถือครอง	ถือครอง (ตัน)	สัดส่วนในทุน สำรองเงินตรา ระหว่างประเทศ
1	สหรัฐ	8,133.5	66.3%	26	เวเนซุเอลา	161.2	82.9%
2	เยอรมนี	3,359.1	66.0%	27	ฟิลิปปินส์	155.4	8.5%
3	อิตาลี	2,451.8	62.9%	28	อิรัก	133.3	8.7%
4	ฝรั่งเศส	2,436.4	57.8%	29	บราซิล	129.7	2.1%
5	รัสเซีย	2,298.5	21.4%	30	อียิปต์	125.9	N/A
6	จีน	2,113.4	3.3%	31	สวีเดน	125.7	11.8%
7	สวิตเซอร์แลนด์	1,040.0	5.6%	32	แอฟริกาใต้	125.3	12.6%
8	ญี่ปุ่น	846.0	3.5%	33	เม็กซิโก	119.9	3.3%
9	อินเดีย	795.0	6.9%	34	ลิเบีย	116.6	8.4%
10	เนเธอร์แลนด์	612.5	55.4%	35	กรีซ	114.1	46.5%
11	ไต้หวัน	423.6	4.3%	36	เกาหลีใต้	104.4	1.3%
12	คาซัคสถาน	402.4	68.3%	37	โรมาเนีย	103.6	11.1%
13	ตุรกี	394.2 ^(a)	23.9%	38	ฮังการี	94.5	13.7%
14	โปรตุเกส	382.6	68.9%	39	ออสเตรเลีย	79.8	8.1%
15	อุซเบกิสถาน	362.0	59.7%	40	คูเวต	79.0	9.2%
16	โปแลนด์	337.0	11.0%	41	อินโดนีเซีย	78.6	3.1%
17	ซาอุดีอาระเบีย	323.1	3.9%	42	เดนมาร์ก	66.5	4.7%
18	สหราชอาณาจักร	310.3	9.3%	43	ปากีสถาน	66.0	18.0%
19	เลบานอน	286.8	46.9%	44	อาร์เจนตินา	61.7	9.5%
20	สเปน	281.6	17.8%	45	กาตาร์	57.4	7.8%
21	ออสเตรีย	280.0	48.0%	46	สหรัฐอาหรับเอมิเรตส์	55.4	2.4%
22	ไทย	244.2	5.8%	47	เบลารุส	53.4	36.7%
23	สิงคโปร์	228.9	1.8%	48	กัมพูชา	50.4	14.4%
24	เบลเยียม	227.4	31.8%	49	ฟินแลนด์	49.0	17.1%
25	แอลจีเรีย	173.6	18.0%	50	จอร์แดน	43.5	16.2%

ที่มา: สภาทองคำโลก (World Gold Council)

Invest Bangkok

The BMA as a Special Local Administrative Organization who is responsible for ensuring the well-being of people living in Bangkok, the capital of Thailand, strives to make Bangkok a liveable city for everyone including foreigners and is committed to fostering a prosperous environment in Bangkok for both locals and world-class investment. Moreover, we facilitate connections with relevant agencies for investors and expatriates who are interested in Bangkok as an investment destination. Get started with us at "Invest Bangkok" website.

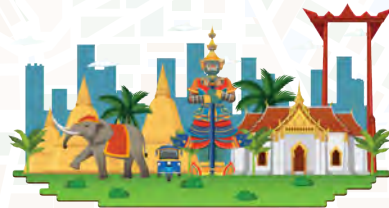
WHY BANGKOK ?

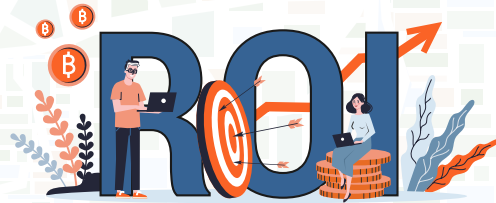
LIVING AND LIFESTYLE

EVENTS AND ATTRACTIONS

BUSINESS AND INVESTMENT

invest@bangkok.go.th

Line Official Account

กรุณาตอบแบบ
สำรวจความพึงพอใจ

www.bangkok.go.th/fic

ศูนย์ข้อมูลเศรษฐกิจการค้า
และการลงทุนของกรุงเทพมหานคร fic

Bangkok Economy

ศูนย์ข้อมูลเศรษฐกิจการค้าและการลงทุน

ของกรุงเทพมหานคร

สำนักงานเศรษฐกิจการค้า

Fiscal and Investment Information Center of BMA

โทร. 0 2224 1916 โทรสาร 0 2225 1945